

REDACTIA
Deak Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL
Pe an an .. .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună .. .. 2 "

Acil de Duminecă pe an 4
coroane.

Venitu România și America
10 coroane.

pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERȚIUNILE
de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

La izvorul de viață.

De Dr. Dionisie Stoica.

De pe plaiurile noastre își ia obârșia neamul românesc; dela noi au plecat descălătorii Munteniei și Moldovei și tot din bogata țeară a Ardealului a trecut granița dascălul George Lazar.

Și cu toate astea Țara-românească, cu Bucureștiul, este astăzi pentru noi și toți Români: *izvorul de viață datător.*

Principatele au fost destinate să se facă România și Bucureștiul a fost lăsat să fie centrul, focalul vieții românești.

Iar noi, cari n'avem norocul să călcăm pământul și să fim acoperiți cu cerul României libere — luptând, muncind și eluțându-ne drepturile, cel puțin câteodată să lăsăm să fim încălziți de raze mângâitoare, ce ne vin de preste graniță, dela frații nostri.

Căci frați ne sunt, și încă frații mai mici dar mai cu noroc și mai bogați decât noi. Și de bucuria fratelui te bucuri, iar durerea lui te face și pe tine să suferi.

Suntem frați cu toții, și de soarta fraților ești dator, nu numai ai dreptul, să te interesezi. Nu ne privesc granițele și deosebiriile politice, pe cari *voim* să le respectăm — dar ne lăsăm conduși de legi naturale, de legi etice eterne, când dăm expresie sentimentelor noastre și când facem să se audă adevărul, că unitatea noastră culturală a tuturor e o necesitate etnică și sociologică și e o datorință pentru progresul propriu, al țărilor politice, în cari trăim și al omenimii.

Pământul strămoșesc nu-l vom lăsa nici morți, stăpânirii nu-i vom fi nici când contrari din principiu — vom căuta însă totdeauna și pe toate căile să ne ajungem marele ideal: *cultura națională una să ne fie!*

Și dacă legile scrise nu se vor respecta din partea atotputernicilor, îi vom forța să respecte legi eterne, de ordin superior.

Dreptul unității culturale a noastră a tuturor, și cultivarea sentimentului național în marginele statului politic nime nu ni-l poate contesta în ziua de azi. Și noi nu vrem mai mult.

Ca să facem un pas înainte pe aceste două terene, iată tocmai acum ni-se oferă cel mai nimerit prilej: *expoziția națională din București.*

Această expoziție ne reamintește zămislirea neamului nostru, cu venirea lui Traian, ne reamintește trecutul plin de peripeții și nesfârșite suferințe și e o vie dovadă a progreselor României și a bogăției de azi a ei.

E o mare serbare aceasta în istoria Țării-românești. De ce n'am serba-o cu toții, de ce nu ne-am bucura și noi împreună cu frații nostri!? Nu, că avem dreptul să facem acest lucru, dar datorința de frați ne impune chiar să luăm parte la cea

mai mare serbare națională până acuma a fraților nostri de preste hotare.

Am simțit îndatorirea, ce ni se impune, și o simțim cu toții: 3 milioane și jumătate de Transilvăneni și alte multe milioane din Bucovina, Basarabia, Macedonia etc.

Și cu osebire noi, frații cei mari, ne-am grăbit și ne grăbim, să le dovedim prietenilor și dușmanilor, că sângele apă nu se face, că suntem popor de cultură și că *vrem* să avem o cultură unitară, după ce pe toți Români ne leagă deolaltă: lege, limbă, tradiții și sentimente.

Zilnicele noastre efortări, strădanii și lupte ne amărăsc inima și ne umplu sufletul de ceață. E de ajuns însă să străbată din depărtări, dela frați, o rază de bucurie, de mândrie națională — ca să n'lature grosul nor de ceață.

Am tresărit și cu toții sărbătorim din depărtare marele praznic al anului 1906.

Dar ca să ne luăm însuflețire pe mulți ani de lupte și de suferințe, ca să simțim cu desăvârșire mândrie națională și fericire, avem nevoie să cercetăm cât mai mulți Români și Bucureștiul în anul jubilar, în anul expoziției naționale,

Acum, în zilele viitoare, e cel mai potrivit timp spre acest scop din toate punctele de vedere.

Și suntem siguri, că nu va fi Român transilvănean, care, nefiind reținut de piedeci, ce nu se pot trece, nu va cerceta expoziția și țara românească, izvorul de viață națională, nesecatul izvor de adevărată viață — contribuind astfel prin prezența lor la purificarea cât mai perfectă a lui alimentând și potențând curatele sentimente, cari leagă pentru totdeauna pe frați cu frați.

Veniți fără întârziere la acest izvor, căci le veți face nespuse bucurie fraților, iar pentru voi vor fi clipe de vecinică înălțare sufletească zilele petrecute aici.

Baronul Iosipovich Géza. Ministrul croat se pregătește de abdicere, căci nu aproabă rezoluția din Fiume. Rezoluția din Fiume asigură mari avantagii Croaților și Iosipovich le consideră dăunătoare pentru unitatea țărilor de sub sceptrul coroanei maghiare.

Noul conzul al Angliei la Belgrad e Witehaed. În săptămâna viitoare va fi primit în audiență de către regele Petru.

Simț de datorie. Ministrul-președinte Wekerle recurge la amenințare pentru a-i face pe funcționarii din rezortul său să lucreze și să respecte oarele de serviciu. A dat o ordinațiune amenințându-i cu detragerea favorurilor dacă nu se vor prezenta mai punctuali la serviciile lor.

Di Wekerle și-ar putea face acum o idee de ceea ce petrece în afară, când însuși în rezortul lui slujbașii așa-i știu de frică. Acolo în dragă voe, ar putea să le detragă și salarele nu numai bacșișele.

† AXENTIE SEVERU.

Inmormântarea.

Rămășițele pământești ale viteazului perfect, precum am anunțat, au fost transportate, conform dorinței sale, la Blaj, unde au sosit Marți, la 2 din noapte.

Dela gară sicriul a fost dus între făclii și cântări bisericești la catedrala splendid iluminată, unde s'a ridicat catafalcul.

Miercuri dimineața la ora 7 s'a slujit liturgie pentru repaus, iar la 4 ore p. m. s'a început ceremonialul înmormântării, oficiat de însuși Esc. Sa mitropolitul *Victor Mihalyi* cu asistența a 14 canonici și protopopi și doi diaconi.

Catedrala era tixită de public, venit și din mari depărtări.

Cuvântul funebru l-a rostit cu mult sentiment *St. Roșian.*

La mormânt au rostit discursuri pătrunzătoare deputatul *Stefan C. Pop* și adv. din Bistrița *Gavril Tripon.*

Sicriul a fost apoi așezat în mormânt, care s'a săpat între al metropolitului Șiuclușiu și al lui T. Cipariu, în fața Câmpului Libertății.

Va dormi aici eroul iar noi în zilele de grea cumpănă ne vom întoarce la mormântul lui, cine știe, auzind glasul de chemare al neamului, nu se va scula și de acolo înfricoșatul erou, să ne izbândească.

Serviciul funebru la capela din Groaveri.

La orele 3 II. Sa prepositul — scrie «Gazeta Transilvaniei» a săvârșit un scurt serviciu funebru, la care au cântat domni Zosim Butnaru, cantor și învățător și I. Stelian cantor.

După aceasta dl Mihail Popovici a rostit următoarea cuvântare:

Jalnică Adunare!

Cuvintele sunt pleavă și vânt, faptele singure sunt adevăr. Și-n adevăr s'ascunde sfîntenia, căci sfîntenia și adevărul dela Dumnezeu sunt.

Marele Axentie a fost apostolul faptei.

Libertatea, egalitatea și fraternitatea, idealurile mărețe ale revoluției franceze răsăriră din puternica voință a unui popor, care cu neînfrântă bărbăție scutură rugina secolelor întru înviera și izbândirea drepturilor neprescriptibile ale întregii omenimi.

Ideia prinse ființă. Și în bubuit de tunuri și zgomot de arme își finu întrarea triumfală în mai toate statele Europei.

Bietul nostru popor, obidit și ingenunchiat de o vitregă întocmire a sorții, zăcea de multă vreme în neșire și întunec. Grumazul său, osândit să poarte jugul sclăviei, fruntea sa încovoaiată la pământ, uitaseră trufia și semeția nobilă a celor cari îi fuseseră strămoși și-l aduseră pe aceste plaiuri. Inima, sârmana inimă, tăcutul plaiu al omului nefericit, doar adunase ură, scârbă, răsbunare și un dor, un dor nemărginit de a sfărâma urgia sorții și de a face loc sfântului soare al libertății neamului.

Și viforul pornit în apus se apropia din ce în ce. Și copotele bisericilor vesteau zi mare, zi de sărbătoare, și 40 de mii de Români adunați pe câmpul libertății dela Blaj, jurau cu capul descoperit și cu dreapta ridicată spre cer întru mărturia lui Dumnezeu, că sau vor trăi liberi, sau vor muri pe câmpul de glorie și cinste, vie dovadă a virtuții strămoșești reinviată.

Iobăgia trebuia ștearsă, omul trebuia restituit în drepturile firei, deosebirea castelor nivelată și calea poporului deschisă trebuia să fie pentru ca în concertul cel mare al popoarelor să devie element de cultură și cu mult cu puțin să contribuie și el la adevăratul progres al neamului omenesc.

Triumful demnității omenești se prăznuia în nemăratele lupte din 48, în zilele de sărbătoare ale României, de cari — prin sângele neamului sfințit — Munții Apuseni ne povestesc.

Lupta s'a pornit și după cum în foc se alege aurul, așa se aleseră din mulțime cei aleși și chemați să pecetluască cinstea neamului cu sfânta luptă a vitejilor. Avram Jancu și Axentie Severu.

Avram Jancu geniul nobil și drept, visătorul idealist și Axentie Severu, mâna de fer, purtătorul de armă răzunătoare! Amândoi purtară destinele neamului în anii de grea încercare ai revoluțiunii, amândoi desfășurară steagul luptei celei mari și-l păzira pentru ca nepătat și falnic să-l dea mai departe celor ce vor urma după ei.

Și dragostea lor pentru neam și neînfricată lor luptă de eroi a fost atât de mare, încât numele lor au devenit ideale. Cine în cele patru unghiuri ale României nu rostește cu sfîntenie aceste nume? Cărui român nu i-se umple sufletul de legitimă mândrie când răsfoind paginile luptelor din 48 îl vede pe Jancu erou între eroi iar pe Axentie leu între lei. Fântânelele, Aiudului, Valea Cerbului, Alba-Iulia sunt paginile de aur ale istoriei libertății noastre!

În fruntea tuturor, când vorba era de faptă și de apărarea onoarei naționale, stetea Axentie și dela moartea lui Jancu până astăzi cu drept părintele neamului a fost. El era glasul neamului la al cărui răsănit tresăreau inimile românești și spaimă și urgie băga în cele vrășmașe. Un farmec a fost numele lui și pentru noi și pentru dușmani și farmec va rămâne și de aici încolo.

Trecuse viforul pustiitoare lupte și'n zorile libertății pare că strălucea coroana mult dorită, rupt zăcea lanțul iobăgiei, robota ștearsă era și naintea legii deosebire nu era între iobag și nobil. Și se credea că pacea iarăși și-a luat domnia peste munții și văile Ardealului, de astădată domnie senină, căci pace fără fără mulțumire nu este, iar nemulțumirea e nor și pacea fără mulțumire formă.

Libertatea corpului ființă devenise dar nu cea a sufletului. Și ce folos când cea mai nobilă parte a omului încătușată trebuie să-și plângă mai departe traiul. Libertatea condiționată nu există, iar libertatea pe care o dobândiserăm era numai fundamentul, pe care aveam să se ridice palatul național. Românul ca om era liber, dar soartea aduse că nu și neamul românesc. Iar eroii neamului luptaseră pentru libertatea necondiționată. Om și neam să fie liber! Pentru asta și-au dat partea cea mai bună a sufletelor lor. Și cei dela care mai mult se așteptă, și-au întors fața dela ei.

Și în zilele de grea deszădejde, cari urmară începutului zorilor trandafirii ai libertății neamului, tata Axentie scârbit de nestatornicia celor omenești, când toate erau perdute, după cum însuși scria, afară de onoarea, onestitatea, frumsețea, sinceritatea, modestia, virtuțile și gloria noastră și când bătrânețele îl opreau să mai incingă sabia, luă condeiul în mână și scria bătrânul, scria întru apărarea drepturilor acestui neam pentru care-și jertfise sănătatea, averea și pentru cinstea căruia privise moartea de nenumărate ori în ochi.

De mult își doarme somnul cel de veci la Tebea, sfărâmat de deșertăciunea celor omenești, Avram Jancu. De mult odihnesc în pace aproape toți aceia, cari la 48 porniseră lupta pentru neam și libertate. Iar tata Axentie stă veghe strășnică acelor ce biruința și vitejia lor câștigaseră neamului.

Păzea bătrânul cu pumnul de fier și cu privirea de sulită, comoara neamului, idealul și dorul de libertate ce ni l-au sădit în suflet.

Și parcă prevestitor de vremuri grele nici boala, nici desamăgirile vieții nu-l puteau doborî; cu noi voiă să fie, cu noi voiă să rămâie și așteptă bătrânul, așteptă și sufletul i-se topea de dor și

ochii i-se umezeau în vecinică așteptare... și a plecat dela noi așteptând.

Ce așteptă bătrânul?

Viața neamului?

Astăzi ochiul lui închis este pe vecie — inima nu-i mai bate, e ruptă sârmana — dragostea pentru neam și vremurile vitrige au rupt-o. Astăzi am venit cu toții, nu ascultând de glasul lui, căci a murit bătrânul tata Axentie așteptând, ci am venit să ne plecăm genunchii, să-i sărutăm dreapta și să vărsăm lacrimi de durere, căci a murit bătrânul fără să și vază visul împlinit.

Și cum după senin și zăpușeală prea mare vifor urmează, — sădește în sufletele noastre tată Axentie, dragostea de neam, dă-ne drept moștenire puterea ta de voință! Sus în vârf de munte zace închisă comoara neamului, calea tu ne-ai arătat-o, spune-ne că pilda care ne-ai dat-o e viața neamului. Și după pilda vieții tale să urmărim păzind cele câștigate și câștigând acele ce după dreptul firei, a cinstei și dreptății al nostru trebuie să fie.

Dormi în pace!

Convoiul la gară.

Cu muzica orășenească în frunte, care cântă marșuri funebre, convoiul a plecat dela capela pe strada: Târgul cailor — apoi prin piața principala — strada Porții și calea gării. După muzică urmă un anplioat al antreprizei de înmormântare Tutsek, ducând pe o perină decorațiile, băieții cu cheruvimii și prepozitul M. Moldovan în trăsură, îmbrăcat în odăjdii. Venia apoi carul funebru cu patru cai, ducând cosciugul, și pe urmă vre-o 20 trăsuri cu elita inteligenței române din Brașov, dame și domni, precum și numeros public pe jos.

La orele 4¼ după cetirea ecteniilor prescrise cosciugul a fost învagonat, iar cu trenul personal dela orele 8 transportat la Blaj.

Condolențe.

Dela băile din Sângeorgiu-român i-s'a trimis «Gazetei Transilvaniei» următoarea telegramă:

Sângeorgiu-român, 16 August. Aflând abia, azi despre moartea lui Axentie Severu, depunem lacrimi pioase pe sicriul bătrânului leu.

ss) Oaspeții români.

Din România.

Eri a părăsit Regina Princesa Schonburg.

A. S. a fost petrecută cu automobilul până la Brașov de M. S. Regina.

Di Ion G. Bibicescu, director la banca națională, care a făcut o cură la Nanheim, chemat de interesele serviciului s'a reîntors, reluându-și ocupațiunile la bancă.

Doamna Bibicescu a rămas însă la Nanheim pentru câva timp încă, spre a-și continua cura.

Di G. G. Assan, președintele Camerei de comerț din Capitală, s'a întors din streinătate.

Direcțiunea generală a serviciului sanitar, va acordă un premiu de una mie lei pentru cel mai bun model de cuptor-uscător de porumb, care ar putea servi și pentru coacerea pâinei.

Termenul pentru depunerea lucrărilor s'a fixat până la 1 Octombrie 1906.

Știri dela Expoziție.

În palatul Agriculturii s'au așezat produsele agricole din anul acesta: numărul expozanților cari expun numai din recolta ultimă e foarte mare. Se pare după ultimele manifestări că neglijența multora dintre industriași agricultori e regretată de ei însăși.

Excelența Sa Cruciani Alibradi primarul Romei, va veni în București în curând să viziteze Expoziția.

Principesa Alexandrina Ioan Ghica va împrumută palatului artelor una dintre cele mai valoroase lucrări ale lui Grigorescu: «Țiganca».

Lumea artistică va fi recunoscătoare generoasei Principese, care ține foarte mult la această po-doabă.

C. F. R. acordă o reducere de 50 la sută pentru călătorii cari se vor duce la București în vederea festivităților dela 15 August.

Românii sălăgieni — la Expoziția din București. Românii sălăgieni vor pleca — într-o societate mai mare — către mijlocul lunei Septembrie la București pentru a vizita expoziția națională. — Ceice ar dori a lua parte la aceasta excursiune sunt rugați a se adresa către dl Dr. Victor Deleu redactor și avocat în Șimleu, cel mult până la 5 Septembrie, ca astfel să fie timp de-ajuns pentru câștigarea favorurilor ce se pot da pentru ceice fac aceasta cale.

TELEGRAME.

București 17 Aug.

Banchet în onoarea bănațenilor.

Aseară la orele 8 a avut loc pe terasa ospătării expoziției banchetul oferit de Primăria Capitalei oaspeților bănațeni.

La banchet au fost invitate 312 persoane între care numeroși consilieri comunali și funcționari ai primăriei și câțiva reprezentanți ai presei.

S'a servit: supă regală, maioneja de nișetru dunărean, pui țărănesc, fripturi iubilare, salată macedoneană, fructe, brânzeturi, țuică, vin de Drăgășani, vin de Nicorești, Champagne.

Di Ciurcu, ajutor de primar, închină cel dintâi pentru M. Sa Regele.

Dr. Putici răspunde mulțumind de caldă și entuziasta primire ce li-s'a făcut și închină pentru reprezentanții comunali.

Di I. Vuia arată legăturile dintre Români din Banat și cei din Regat.

Di Maniu, inspector al învățământului laudă meritele Românilor de dincolo, cari duc o înverșunată luptă pentru păstrarea bunurilor naționale și urează bănațenilor să vie și la iubiul de 50 de ani el M. Sale Regelui.

Protopopul Gherasim Sârbu, relevă meritele clerului român fie de aci, fie de dincolo în apărarea cauzei naționale.

D. Gr. Tocilescu amintește obârșia latină a neamului românesc. Arată că M. S. Regele este un al doilea Traian și termină dorind ca puterea divină să facă ca România să se întregiască.

Sever Secula în cuvinte entuziaste relevă unitatea culturală a neamului românesc.

Protopopul Pimen închină pentru organizatorul expoziției d-rul Istrate.

Dr. Istrate arată importanța culturală și economică a expoziției, care reprezintă unitatea sufletească a neamului românesc.

Învățătorul Timuș oferă bănațenilor în mijlocul unui mare entuziasm un drapel românesc.

Mai vorbesc protopopul Lucuța, Mihai Temistocle Alexandrescu, consilier comunal, Nae Dumitrescu, preotul Ștefan Ionescu, d-ra Virginia Rădulescu, dl Ion Popescu în numele presei și alții.

Banchetul s'a serminat pe la orele 12 noaptea.

Rep.

Situația în Rusia.

— 17 August.

După informațiile ziarului «Kurier Varșavski» ieri au fost omoriți *treisprezece* polițai, *patru* comisari și *șapte* soldați, iar *opt* jandarmi, *doi* comisari, și *șapte* militari au fost răniți. Afară de aceasta au fost omoriți *cincisprezece* cetățeni și *o* sută răniți.

Din mai multe orașe rusești sosește vestea, că la mai mulți politicieni de opoziție a fost perchiziție. În Chisenev, polițiștii, cazacii și jandarmii au străbătut în casa fostului deputat Seffer, au făcut perchiziție iar pe Seffer l-au deținut.

În provinciile de pe lângă marea-ostică partidul revoluționar a lansat un apel, în care spune, că vor fi pedepsiți cu moarte, toți cari nu se vor supune hotărârii partidului. Apelul n'a fost o simplă amenințare, căci partidul a și executat mai multe sentințe de moarte.

În zilele din urmă în Petersburg și Moscva au fost deținuți peste 200 de membri ai partidului socialist revoluționar. Din diferite provincii au fost trimiși în Siberia peste 450 de revoluționari deținuți. În Kronstadt zilnic se fac dețineri.

După informațiile din Odessa a ziarului »Frankfurter Ztg.« pe peronul de acolo șapte anarhiști au atăcat pe cassarul de tren și au furat 5500 de ruble. Anarhiștii au fugit apoi și înaintea poliției, ce-i urmărea, au aruncat bombe. Un polițai a murit trei au fost grav răniți. În sfârșit trei anarhiști au fost prinși.

Din Lugans se vestește, că în mai multe sate din acel cerc sunt tulburări agrare. Tumultul a atacat poliția. În Bachmut au fost ciocniri între popor și miliție. Cinci țărani au fost omoriți, mai mulți răniți.

Stările politice în Odessa pe zi ce merge devin tot mai încurcate. Revoluționarii au hotărât, că vor omori pe generalii Karangozow și Kaulbars, și ambii au fost avizați despre sentința de moarte.

Cazacii au primit imputernicirea, ca la cea mai neînsemnată disordine, ce vor vedea pe stradă, să-i atace pe Jidani.

Din străinătate.

Ni-se comunică din Constantinopol din izvor sigur, că ministrul Greciei, întorcându-se din Viena, a răspândit zvonul în cercurile oficiale, că agresiunile Bulgarilor contra Grecilor din principatul Bulgariei nu sunt decât rezultatul unei înțelegeri intervenite între Bulgari și Români.

Oricine poate înțelege care e scopul unei asemenea versiuni și credem că ea nu merită atențiunea unei desmintiri formale.

Toți cunosc manoperile de cari se servesc cercurile Greciei la Constantinopol cele din cele mai tendențioase.

Nuoi crime grecești. Bandele de anarți greci au comis nuoi crime contra Românilor din Macedonia.

În noaptea de 27 Iulie o bandă de anarți compusă din 80 de oameni deghizați, în soldați turci, a asasinat în satul Patecina, cazaua Vodena, vilaetul Salonic, 7 Români dintre cari o fetiță de 7 ani, a rănit și violentat o altă copilă și a incendiat 11 case unde s'au găsit două cadavre.

Bandiții s'au retras luând cu dânșii 9 catări.

Această știre care ne vine din Monastir ne-a fost confirmată și din Salonic cu adăugirea că la 28 Iulie, în apropiere de satele Micrigugi și Caraferia, doi Români au fost asasinați de bandiții greci, iar lângă satul Oșani un notabil român a fost de asemenea ucis.

Ziarul oficios sârbesc »Pravda« publică în numărul său dela 17 Iulie un articol asupra conflictului greco-român.

Ziarul sârbesc face un scurt istoric al populației române dela Pind arătând sacrificiile făcute acolo de România, în scopuri culturale, și respinge aserțiunea pe care Grecii caută s'o acrediteze, că România ar urmări aspirații politice în Macedonia.

În acest scop cauza românească este privită cu simpatie.

Petersburg. »Agenția Vestnik« comunică că noul ministru de agricultură în discursul său inaugurat a declarat că este cu neputință exproprierea proprietăților private prin constrângere. Trebuințele țăranilor ar putea fi satisfăcute prin cedarea domeniilor Coroanei sau prin vânzarea voluntară de parcele de câmp înșiși proprietarii. Ministrul speră că societatea va ajuta guvernul în realizarea programului agrar.

Odessa. Consiliul universității a decis să propună ministrului să admită la studiile universitare pe toți studenții evrei cari ar cere admiterea la începutul unui nou semestru.

Varșovia. Ca la două zeci de atentate s'au săvârșit pe strade în contra polițiștilor. Șefii poliției municipale și rurale din Włocławek (ținutul Varșoviei) au fost asasinați. După ameazi s'au produs desordine. S'au aruncat două bombe cari au aprins o casarmă; s'au tras mai multe salve, sunt mai mulți răniți.

Sofia. După știrile oficiale episcopul grecesc din Ancialo a fost găsit viu într-o casă pe jumătate arsă unde se refugiaseră mai mulți notabili greci. Episcopul a fost arestat sub incuiparea că ar fi excitat pe Greci să se împotrivescă manifestațiilor.

Enciclica papală și chestiunea religioasă din Franța.

Papa publică o enciclică asupra chestiunii religioase din Franța și care o adresează episcopilor din Franța.

Enciclica amintește adunarea episcopilor și zice că după ce a consultat mai mulți cardinali, confirmă toate deciziunile sus zisei adunări.

Papa apără constituțiunea asociațiilor culturale și admite constituirea unor asociații cari ar avea un caracter legal și canonic, dar aceste asociațiuni nu se vor putea constitui dacă nu se va constata mai dinainte drepturile papilor, ale bisericii și dacă drepturile acestor instituțiuni nu vor fi apărate. Papa îndeamnă pe episcopi să dea tot sprijinul pentru a se acorda cetățenilor cultul religios, adăugând că Papa va da concursul său.

Enciclica răspunde apoi acuzațiunile formulate contra Papei cumcă ar fi fost favorabil unui regim republican, pe care le califică de false. Ea respinge de asemenea acuzațiunea după care Franța nu ar fi fost menajată de Papa, și zice că dacă un stat oarecare s'a despărțit de biserică, punând mâna pe averile ei, a făcut o mare nedreptate, dar nu a creat bisericii o situațiune intolerabilă. În Franța însă legea separațiunii bisericii de stat este o lege de opresiune, și Papa a fost pus în situațiune de a depăși ultimele limite ale datoriei sale apostolice dar el nu a vrut să o facă.

Enciclica conchide zicând că nu se îndoiește că catolicii vor da o deplină satisfacțiune prescripțiilor pontificale și dă binecuvântarea sa apostolică.

Demonstrație antimilitaristă în Franța.

Paris. Manevrela regimentului 115 între Pongo și Grenoble s'au terminat cu o demonstrație antimilitaristă, deoarece un locotenent-colonel a refuzat de a ridică pedeapsa pronunțată contra câtorva soldați însurați.

Demonstrații merseră la primărie cântând »Marsillesa« și cerură autorităților civile să intervieve pe lângă ministru de războiu.

Escursiunea învățătorilor noștri.

— Dela trimisul nostru special. —

București, 2/15 August 1906.

Luni, la 13 I. c. am plecat, după cum o știți, ca la 250 oameni, învățători de-ai noștri, din Banaț și din celelalte părți ungurene, precum și alți membri din societatea noastră românească, la Expoziția din București, sub conducerea protopopului-președinte al Reuniunii învățătoresți ort.-rom. din părțile bănățene ale diecezei Aradului, dl Dr. Traian Putici.

Picând, excursioniștii, din Timișoara, până la Orșova nu întâmpinăm nici un incident. Aci însă, întâi ni-se poruncește să stăm în tren, pentru inspecție, apoi altă poruncă: Jos din tren! și defilăm în fața ofițerilor de graniță, ca oile, la control de pașapoarte; iar în timpul acesta, prin vagoane umblă forfota, niște golonați cu lână, caută sub bănci, etc. — vre-un corist din Ictar.

Și când acestea se petreceau în gară, când cu noi mai că se făcea »asentare«, auzim, că în dosul gării s'a concentrat armata.

De frica cui?

De spaima că ar fi să meargă cu noi la București corul țărănesc din Ictar!

Patria e salvată deci, — și trecem granița înviorându-ne de răsuflarea aerului de libertate.

La *Vârciorova*, în gara mare, verde de podoaba de vii selbetece și împodobite tot cu ale țării și neamului nostru steaguri, ne așteaptă un potop de frați, potop de însufiețire și dragoste românească.

Suntem primiți în cântecele corului »Doina« din T. Severin, condus de simpaticul și la noi cunoscutul profesor de muzică, St. Paulian. În numele învățătorilor din regat ne salută institutorul Coravu, apoi prefectul județului, bărbat distins și în fruntea administrației, după cum s'a distins la catedră, dl *Teodor Costescu*.

Caldelor bineventări răspunde cu căldură și viu impresionat dr. Putici, apoi într'un elan de frație, pornim prin tinera comună mărginașă, să vedem așezămintele ei mai de seamă. Vizităm școala, ce e ajunsă acum sub acoperiș; școală sătească? Un paia! Și dl prefect este omul care în decurs de 1 an și 3 luni de când e în această slujbă, a ridicat deja 65 de școli în județul său.

Lumină, lumină! Măreț exemplu, minunat avânt în iubirea de patrie, în priceperea rostului așezămintelor pentru mântuire.

La *Turnu Severin* sosim cu trenul, pe la 7 ore de seara. E un public atât de imenz, în cât par'că mișcă o mare de capete și vujește în nesfârșite urale sufletul neamului.

Ne primește orașul frumos, amintitor de gloria străbună și prin nume și prin monumente, cu muzica militară, și cu un nesfârșit elan de însufiețire.

În numele orașului ne salută primarul dl Constantinescu, căruia îi mulțumește dr. Traian Putici.

Apoi, în legănatul batistelor și pălăriilor, în cordiala despărțire a unor frați, frați de când e lumea, trenul huruiește mai departe, — spre București.

E noapte, drumul e obositor, par'că nu se mai sfârșește...

Se face ziuă. Toți sorbim cu ochii priveliștile țării, ale României libere, scumpe ori cărui român.

O observație: Unde-s satele? Nu-s pe linia drumului de fer? Atunci unde pot fi?... Ce bogate sunt produsele câmpului. Bogată țară! Dar de ce se »ascund« satele? Sărac e poporul!...

La București suntem primiți într'un chip în adevăr maestos. Dar deoarece sunt informat, că veți primi despre cele ulterioare raport special din altă parte, eu mă mărginesc la câteva constatări, asupra cărora rămâne altora latitudinea de a se pronunța.

Iată de ce e vorba: Deși ne-am împărtășit de o primire sinceră, caldă, românească, din partea celor cari ne-au întâmpinat și ne călăuzesc, trebuie să se știe, că din partea Expoziției, n'am dat față cu nimeni, în mod oficios, dar nici chiar neoficios, cu vre-o persoană oficioasă. 1).

Din partea ministerului cultelor și instrucțiunii publice ni-s'a dat un prea gratuit șef de serviciu ministerial, care de fapt nu întrelasă nimic, pentru a ne face să ne simțim, ca între adevărați frați: E dl Nae Dimitrescu.

De altfel, dle redactor, ne simțim bine, — mai ales cei, pe cari îi leagă reminiscențe de București.

Sfinx.

Despre petrecerea în București a învățătorilor bănățeni mai primim cu data de ieri următoarele: Azi dimineață oaspeții bănățeni au vizitat diferitele monumente din Capitală, biserica Domnița Bălașa, Sf. Spiridon, palatul poștelor, casa de depuneri, banca națională, palatul regal, și fundația Carol.

La oarele 3 după amiază au continuat cu vizitarea expoziției.

Astă-seară la oarele 8 are loc banchetul oferit de primărie oaspeților bănățeni, la ospătăria expoziției.

Programul excursiunilor de altfel pentru restul zilelor este următorul:

Vineri 4 August. Plecarea din gara de nord la oarele 7 și 50 cu tren special la Târgoviște.

Acți vor sosi la oarele 11 și 10 a. m., unde vor fi întâmpinați de autorități și cetățeni.

După gustare vor pleca la mănăstirea Dealului, unde dl profesor universitar Gr. Tocilescu va vorbi despre domnia lui Mihai-Bravu, în fața Mău-soleului.

Seara la oarele 5.18 înapoierea la București, unde vor sosi la oarele 8.50.

Sâmbătă, 5 August. Plecarea din gara de nord, la oarele 7.50, la curtea de Argeș, unde vor sosi

1) Pe reprezentanții maghiari i-a primit însuși dl dr. Istrati, comisar, cu un elogios (nu numai politic) discurs, comentat în contul nostru de »Egyetértés«. N. Red.

la oarele 1 și 15 p. m., aci vor fi primiți de cetățeni și autorități.

După gustare se va vizita mănăstirea și alte monumente istorice.

Seara, la oarele 6 și 30, înapoierea la București, unde sosesc la oarele 10 și 40.

Duminecă, 6 August. Plecarea din gara de nord la oarele 7 și 30 dimineața la Constanța, unde sosesc la oara 1 și 45 p. m.

Acți vor fi primiți de autorități și cetățeni.

După gustare se va vizita portul și băile Mamaia.

Seara la oarele 11 și 30, plecarea cu vaporul serviciului maritim român »Regele Carol« la Constantinopol.

Luni, 7 August. Sosirea la Constantinopol la oarele 13 și 30 a. m., și vizitarea orașului.

Marți, 8 August. La oarele 10 dimineața înapoierea la Constanța unde vor sosi la oarele 11 noaptea, și cu trenul de 5 a. m. vor porni din port la București.

Miercuri, 9 August. La oarele 6 și 40 sosirea din Constanța în gara de nord și plecarea cu trenul de 8 și 40 dimineața la Sinaia, unde vor sosi la oarele 1 și 15 p. m.

Acți vor fi primiți de autorități și vor vizita orașul, apoi la oarele 7 și 46 seara vor pleca la Predeal, pentru înapoierea în Banat.

În Predeal, sosesc la oarele 8 și 40.

Conștiința națională!

(Urmare.)

El a reprezentat ambițiunea sa personală de a fi la curtea din Viena un cancelar și curtezan renumit, nu însă interesele României și a Românilor de pretutindeni, zicând la toate »Amin«. Astfel s'a făcut el negreșit un diplomat foarte plăcut, ba chiar genial pentru interesele politice din Viena, dar' foarte prost pentru interesele române, căci de ce sentimente nobile e animată amica Austro-Ungaria pentru noi Români, despre aceasta am vorbit nițel mai sus. Vedem chiar modul, cum ne tratează Austria în chestiunea cea mai gravă națională, în chestia existenței Românilor din Macedonia. Dovadă avem iar, că toate foile jidano-germane din Viena împreună cu curtea diplomatică din Viena, l'au laudat până'n al 10-lea cer pe prea nenorocitul diplomat și au vărsat lacrimi de durere la plecarea lui din Viena. Căci altminterea cum ar fi îndrăznit să scrie foile din Viena, la plecarea lui, că el a știut să tranșeze foarte bine și loial și în mod foarte conciliant chestia macedo-română. Acest mod atât de loial și con-

ciliant al guvernului din Viena, îl cunoaștem noi prea bine. Era tradarea națională în folosul grecismului, de sigur din motivul că cuconul Ghică se va fi ținut singur de Grec, precum au și fost făcut aluziune foile jidovești din Viena, că toți diplomații, ministrii și oamenii mai însemnați din România sunt numai Greci. De aci e explicabil, de ce diplomația vieneză împreună cu faimosul Goluchowski a fost atât de nenorocită și insolubilă la plecarea lui. Pentru Români a fost el însă numai o rușine, pentru că numai lui este de a se mulțumi acest mare eșec al României în afacerea națională a Macedo-Românilor, numai lui de a se mulțumi, că Goluchowski a tratat în delegațiuni cauza României într'un mod atât de frivol și perfid.

Iată deci pretutindeni, încotro numai ne uităm, vedem, ce grozavă e conștiința noastră națională. Că a rupt România legăturile diplomatice cu Grecia, e acesta un lucru mare?? Grecia a rupt-o doară mai întâi!! Ș'apoi când? Abia, când bandele grecești au omorât deja sute și mii de Români, a căror viață nu se mai poate redă, când Grecii au ars și au devastat sate întregi, când milioane din averea națională sunt nimicite, și aceste înaintea ochilor Europei precinstite, (Austriei și Greciei), pe când Grecii trăiesc în România mai departe nejenafi, ca bancheri, capitaliști, negustori mari, proprietari mari, amployați și străng mai departe la milioane în țară, ca d. e. Valsamachis Averov, Chronis, Zappa, Haitas, Spodonides, Hrisovelanis, Chihscopol, Miliarsis dr. în medicină, Saias, Simos și mulți alți fruntași cu mari pozițiuni în țară, că apoi să trimeată aceste milioane la Helenismos în Atena, ca să formeze cu ele bande pentruuciderea Românilor. Grecii s'au arătat totdeauna cei mai mari trădători și dușmani ai Românilor. Prin două secole de ani în timpul fanarioșilor a fost timpul de urgie și cel mai nenorocit din toată istoria Românilor. Pe unde numai au sosit Grecii, au corupt moravurile cele mai bune, au ucis, au nimic. Ce au făcut ei din Turci, și unde au ajuns Turcii astăzi prin corupțiunea grecească, o vedem cu toții.

Se zice, am cetit și în unele gazete jidovești — dar' aceasta numai de a unge ochii lunei, și a face cu atâta mai mult de răs chestiunea română — știrea plină de ironie, că Europa ar fi intervenit în mod amical pe lângă guvernul grecesc, ca să iee demersurile necesare contra formării bandelor de hoți pe teritoriul ei. Grecia negreșit că a promis toate! Ce însemnează însă aceasta »demersuri în mod amical«? Răs și batjocură!! Ca dovadă, cât prețuște Grecia intervenția Europei, că totul e numai o bătaie de joc, că Grecii au răspuns la aceasta intervențiune imediat cu omoruri și mai mari.

Diagnoză fatală.

— Maurice Level. —

— Dle medic — zice bărbatul — am venit să te conzultez, și să-mi spui sincer fără nici un înconșor; sufer de tuberculosă? Simt în mine destulă bărbăție să pot suportă adevărul, nu mă înfierez nici de răspunsul cel mai îngrozitor. Răspunde-mi sincer. Vei faci-o? Parol! Vei spune numai adevărul?

Medicul ezită. Se uită din creștet până în tâlpi la bărbatul ce stă uluit înaintea sa. Apoi zice: Îți promit. Desbracă-te.

Până ce pacientul face aceasta, medicul îl supune unui interogatoriu:

— Nu te simți slab? Nu asuzi noaptea? Mai înainte da, acum nu? Tușești des? Dimineața? Părinții n'au suferit de această boală? Trăesc încă? Îl supune examinării, îi caută pulsul etc. În sfârșit zice:

— Te poți îmbrăcă. Ești nervos, neliniștit, dar — să-ți însemni bine — n'ai nimic. Ce? Doar nu crezi? Nici nu te bucuri la aceasta veste?

Bărbatul distras îngână:

— Mă bucur... De ce nu?... După îmbrăcare scoate un aur și-l pune pe masa medicului.

Dle medic, să vorbim nițel — zice. Mai nainte cu un an te-a cercetat un domn și te-a rugat să-ți dai hotărât și sincer opinia despre starea lui. L-ai examinat și ai declarat, că să văd urmele tuberculozei și l-ai oprit să se căsătorească.

Nu-mi aduc aminte... — răspunde medicul. Dar se poate. Am mulți pacienți. Dar nu înțeleg în ce legătură stă aceasta...

— Vei înțelege de loc. Bolnavul de atunci sunt

eu. Atuncia am mințit spunând că-s necăsătorit. Eram tată de familie. O iubită soție și trei copii îmi erau mângăierea mea. Îți poți face socoteală, ce impresie a făcut asupra mea diagnoza dtale...

Bărbatul cu mână trămurândă își șterge sudorile de pe fruntea-i palidă, ca și când ar voi să-și potolească cumplitele dureri. Apoi continuă:

— M'am reîntors atunci acasă. Mă consideram de un ucigaș rățacitor, pe care-l muștră groznic conștiința. Bucuria cu care m-au întâmpinat copiii mei, m'a umplut de fiori de moarte.

Ca un nebut am fugit din chilia copiilașilor mei, am intrat în cea de lucru a mea, am închis ușa și n'am lăsat pe nimeni să între. Gândul, că nici odată cu bucurie părintească nu voi putea să-mi sărut copiii mei, era de nesuportat. Temearea, că am plantat și în copilașii mei vermele pustiirii, creștea îngrozitor. Se vor pustii și ei, și nu-i mijloc de scăpare...

A sosit sara.

Chilia de dormit a soției mele și a mea e lângă a copiilor. Dormim cu ușele deschise. Nu puteam să-mi odihnesc ochii obosiți. Intunecoasa noapte era neagră ca infernul, plină de cele mai cumplite scene. Vedeam tragedia familiei mele, cu toate perepeșiile sfâșiitoare.

Deodată — era poate la miez de noapte — din chilia vecină aud un glas slab înăbușit de tusa. Am trăsărit: tusa s'a repetat. Soția dormea adânc, ea n'aude nimic. M'am sculat încetinel și m'am dus în chilia vecină. Deodată tusa se repetase din două paturi. Așa dar deja doi copii!... M'am atins de ei. Doi aveau înfierbințeli.

— Dnul meu! Nu se poate spune în cuvinte câtă durere m'a cuprins în acele minute.

Am halucinat. Mintea nu putea să dea o gân-

dire sănătoasă... M'am recules... M'am cugetat la decurgerea tragediei... Mi-am închipuit, cât de îngrozitor e să văd prăpădindu-se și soția împreună cu nevinovații copilași. Și nu e știință nici putere pământescă, ce să-i mântue. Atunci mi-am adus aminte, că sunt momente, când omul are îndatoriri să scurteze chinurile celor judecați de a nu mai fi mântuiți de boala lor...

Dle medic: Așa-i că te înspăimântă de aceasta declarare! Nu voiesc multă vreme să te chinuiesc cu nesiguranța vorbelor mele, ci-ți mărturisesc hotărât; i-am omorât. I-am otrăvit și fără nici o durere cu suris dulce pe buze au trecut la cele eterne. Și pe soția mea! Poate vei fi cetit prin jurnale sfârșitul tragediei. Natural însă, nimeni n'a crezut că eu să fiu fost călăul familiei mele. La cercetare, durere, s'a constatat că cazul de moarte a provenit întâmplător prin mistuirea mâncărilor stricate.

Pentru fapta mea nu simt nici o părere de rău. Am așteptat sfârșitul, ce după diagnoza d-tale trebuia să se sfârșiască cât mai curând... Dar curios — organismul meu e bun și tare. De atunci m'am recules. Am redobândit culoarea curată a feței mele și somnul îmi era regulat. Cum? — m'am întrebat? Să fii greșit medicul? Iată pentru ce am venit la D-ta. Acum îmi aduci la cunoștiință, că sunt pe deplin sănătos. Sufletul d-tale e îngreunat cu păcat de moarte. Și dreptatea cere răsbunare...

În momentul următor s'au auzit în chilia medicului zuruitul a lor două împușcături de pistol. Primul glonț l-a pus la pământ pe medic al doilea pe atentator.

Când sosise ajutor, cadavrele erau reci.

Tradusă de: Mugurel-

Ca răspuns la aceasta intervenție au măcelărit bandele grecești imediat după 10 zile la *Humo* și în apropierea de *Carafria* vilaetul Salonicului au distrus la 8 Iulie o bandă de 60 greci mai multe turme de oi și au ucis 10 păstori români, etc...

Iată cât valorează Grecia intervenția Europei. »Intervenția Europei!« Acestea sunt numai »Palavre,« e numai o ironie amară, ba chiar răs și batjocură. Intervenția cea mai bună în favorul Macedo-Românilor e să lovești înapoi cu putere, cu cât mai ager, cu atât mai simțitor. Nouă nu ne trebuie vorbe goale, apucături de ochi, ci o activitate puternică, patriotică, de care să se cureture în dușman și măduva în oase.

Destul au fost până acuma nepăsarea, toleranța, umanitarismul nostru cât și ifosul de o civilizațiune mare, fals înțeles, rău întrebuintat.

Suntem precum zice dl Iorga, foarte adevărat: »prea civilizați« și eu așa mai zice: »prea decăzuți.« Acuma trebuie să pășim înainte pretutindeni cu întreprinderi energice, cu acțiuni puternice. Însă pentru aceasta ne trebuie numai decât o *constituția națională* puternică, aceea ce nu o avem. Astfel Românul se pierde pretutindeni: în Bucovina, în Basarabia, în Ungaria, în Macedonia, Serbia Bulgaria, etc.... (Va urma.)

NOUTĂȚI.

ARAD, 18 August 1906.

— **Spre orientare.** *Din cauza serbării regnicolare de Luni a stului Stefan numărul nostru va apărea numai Marți la prânz.*

— **La 18 August,** ziua nașterii bunului nostru monarch, în ambele capele improvizate, a Românilor ortodocși din Arad, s'a ținut serviciu divin. În capela din seminar era de față P. S. Sa episcopul diecezan, membrii conzistorului și corpul profesoral.

— **Proces de presă.** Părintele Simion Blajovan din Hodoș a fost pedepsit la *patru săptămâni* temniță și suportarea cheltuelilor de proces pentru delictul violenței contra particularilor, cu privilegiul alegerii de deputat naționalist a dlui dr. George Popovici în cercul Lugoșului.

— **Epilogul unei întreruperi.** »Neamul românesc« scrie: S'a pretins de Maghiari că, în clipa când un om rău crescut numia în Parlamentul din Pesta România un stat »zdrențos«, un Român dintre deputați a strigat: »sfășiat, nu »zdrențos«. Firește că Bánffy a întrebuintat privilegiul pentru a zbiera împotriva »trădătorului«. D. Maniu a observat însă că, de fapt, luarea Bucovinei și Basarabiei a făcut din România un Stat sfășiat. Deci nu putea fi vorba de Ardeal, care n'a făcut parte din organizarea politică a principatelor noastre.

Atâta ajungea. Și nu pricepem de ce stângaciul dela »Telegraful Român« ar pretinde că Românii ardeleni ar fi luptat împotriva lui Mihai Viteazul și că, în cas de mulțămire a cererilor lor, ar fi în stare s'o facă și astăzi împotriva României.

Sunt lucruri care se terfelesc când se discută.

— **Român pentru monumentul lui Kossuth.** Inteligența maghiară din Pecica aranjează pețecere cu scop să augumenteze fondul pentru ridicarea unui monument lui Kossuth.

Între arangieri, spre marea noastră uimire vedem și un Român; *Ciaclan Kornél.*

Se poate? Cerem socoteală dela domnul ce poartă acest nume.

— **»Românul« și-a mărit formatul.** Foia fraților nostri de peste Oceane, ce apare în Cleveland, »Românul« și-a mărit formatul. În noul esterior »Românul« e frumos și simpatic. Numărul acesta are și două ilustrațiuni în text. Urăm prosperare »Românului« care împlinește,

acolo departe, în lumea nouă, frumoasa misiune, de a țineă viu focul sentimentelor românești.

— **La institutul teologic-pedagogic din Arad** prelegerile se vor începe în ăst an cu începutul lui *Septembrie* stilul nou.

— **Moartea tragică a unui Român în America.** Cetim în »Românul« ce apare în Cleveland: În fabrica »National Rolmil Steel Co« din Vintinti Sud lucră între alți mulți și Românul Ioan Darcă din comuna Tichindel Jud Nocrichiu Transilvania. Lucrul său era la o roată unde se strâmbau niște scoabe.

Numai cu o jumătate oră înainte de a se întâmplă nenorocirea, ne scrie compatriotul S. Dragoman, l-am văzut că ducea fier tăiat dela foarfece, când la ora 1 p. m. văd pe formanul (măiestrul) care era tot român, că începe a agită din mâni cu disperare. Alerg, când ce să văd: pe nenorocitul meu amic J. Darcă cu capul sub cureaua de transmisiune! Văzând pericolul mă reped cu formanul în ajutorul lui. Zadarnice încercări!

Nenorocitul era în așa mod apucat că a trebuit să săltăm roata, și numai așa am putut scoate... cadavrul lui.

Se crede că de înmormântare se va îngriji Compania că nefericitul nu era asigurat la nici o societate.

În urma sa plâng o soție și doi copilași.

— **Retragerea lui Roosevelt,** prezidentul statelor unite e fapt hotărât. La viitoarele alegeri nu va reflecta la onorificul post le nici un caz.

Această hotărâre întărește nădejdea în partidul democrat, că va isbuti să-l scoată învingător pe candidatul lor, Bryan, cu atât mai ales, căci candidatul partidului republican, ministrul de armată, Root, nu se bucură de mare trecere.

— **Președința Dietei** a fost reprezentată la sărbările din 18 August prin viceprezidentul ei, Rákovszky István.

— **Padbielszki,** ministrul de agricultură — după cum e informat ziarul »Staatsbürger Ztg.« a fost provocat din partea împăratului Wilhelm să-i dea abdicerea.

Sus amintită foaie nu comunică cauza.

— **Andrássy** face rânduială (?) În ăst an în ministeriu și în oficiile de stat va face penzionări cu diuumul.

— **Din Rășița** ni se scrie, că creștinii de acolo, de religiune gr.-cat, trăsesc în relațiuni încordate cu preotul lor. Au ridicat acuză contra lui la episcopia din Lugoș, care a și trimis pe protopresbiterul din Bogșa, să facă cercetare. Nisuițele protopopului de a restabili bunele relațiuni între păstor și păstoriți au rămas zădarnice, credincioșii au cerut delăturarea păstorului lor, dar episcopul neînvoindu-se la aceasta, patru-spre-zece familii au trecut la religiunea gr.-orientală.

— **Anarhiști germani.** În timpul din urmă poliția din Berlin a făcut perchiziție la mai mulți anarhiști. Se vestește, că anarhiștii din Germania au legături cu cei din Franția, Angia și Elveția, și că în Octomvrie 8—14 vor țineă un congres internațional în America. Între obiectele de discuție va fi și chestia antimilitarismului și se vor ocupa cu întrebarea, ce fel de poziție să ia în eventuala luptă a muncitorimei.

Anarhiștii germani susțin, că mișcarea contra militarismului a luat mari proporții în Franția și Elveția. În Elveția de present se colectează pentru anarhistul Saeve, care zilele trecute a fost eliberat din închisoare.

— **Disraeli și soția sa.** Keppel ziarist englez publică în »Standard«-ul din Londra câteva anecdote din viața marelui bărbat de stat, Disraeli, care murise în 1881. Parlamentul englez a aprobat legea sa de reformă în 1867. Votarea s'a întâmplat noaptea târziu și tot atunci, după încheiere, mai mulți bărbați de stat au dat în onoarea

lui cină splendidă. Disraeli însă n'a luat parte ci a mers acasă la soția lui.

După ani îndelungați Lady Disraeli își aduce aminte despre această întâmplare în modul următor:

— Avcam cină bună, jumătate a consumat-o el, a beut toată șampania apoi îmi zise: Tu-mi ești mai mult amantă decât soție:

Lady Disraeli era femeie foarte simplă. Dacă în castelul din Hughendam primea vizite, enera totdeauna, cum a făcut cunoștină cu Disraeli și că alegerea în parlament a bărbatului său a costat o sută de mii fonți sterlingi. Disraeli și înaintea străinilor avea obiceiul să glumească cu soția sa, căreia adesea îi zicea:

— Ști prea bine, că team luat de soție numai pentru bani.

La aceasta soția lui, care era mai tânără cu cincisprezece ani decât bărbatul său, îi zice:

— E drept! Dar dacă m'ai lua *acum*, ai face-o din dragoste! Nu-i așa?

Disraeli reflecta:

— În adevăr, așa ar fi!

— **Alegere de jude în Micalaca.** În urma retragerii din slujbă a renegatului Koszma György, în Micalaca a fost ieri alegere de jude. Dintre patru recurenți a fost ales cu aclamațiune Sava Huț. O foaie locală turbă sârmana pentru aceasta alegere, scriind cele mai josnice neadevăruri la adresa Românilor de bine și a oamenilor cinstiți.

— **Anchetă în chestiunea reviziunii legii de presă.** Un litografiat din Budapesta este informat, că în ministerul de justiție acuma se adună materialul anchetei, care se va întruni la toamnă în chestiunea reviziunii legii de presă. Ancheta va fi presidiată de ministrul de justiție Polónyi. Frumoase prospecte pentru libertatea presei!

— **Ce plătește America Europei?** Foile americane scriu, că în vara din ăst an au călătorit în Europa peste 200.000 de Americani, cari aproximative au cheltuit jumătate milion de dolari.

E verosimul însă, ca Europeanii, cari merg în America, cheltuesc mai mult, căci viața de acolo e mai scumpă. Zece dolari nu sunt de ajuns pentru întreținerea de o zi.

— **Regina pilărițelor din Turin.** Precum în Firenze și în Milano tot așa și în Turin din an în an pilărițele își aleg regină. În ăst an la acest post onorific au competat trei pilărițe. Majoritatea a votat cu Olimpia Porta. Când s'a vestit rezultatul, s'a adevărit că noua regină n'a ajuns etatea de 18 ani. Mai tânără nici nu poate fi regina pilărițelor. Alegerea s'a nimicit, dar și a doua oară a fost aleasă tot frumoasa Olimpia. Cele două rivale rămase în minoritate, cearcă modrul să zădărnicească »incoronarea« și se facă mare scandal cu privilegiul instalării ei.

— **Asociațiunea meseriașilor români din Brașov** scrie — »G. T.« a luat laudabila inițiativă de a trimite la expoziția din București pe 7 dintre cei mai vrednici meseriași ai nostri, cu scop de a li-se lărgi cercul cunoștințelor în meseria, cărora aparțin. Grupul excursioniștilor e compus din domnii: N. Balea pantofar, George Gal măsar, D. Haller cojocar, V. Muscalu curelar, D. Plator croitor, E. Precup lăcătuș și Ioan Voicu zidar. Excursioniștii vor fi însoțiți în călătoria lor de contabilul Asociațiunii dl Sofronie Roșca, funcționar la »Albina« și vor sta în București 4 zile. O parte din cheltueli va fi acoperită din fondul disponibil al asociațiunii. Excursioniștii vor pleca din Brașov Duminecă dimineața.

— **Rectificare.** Părintele Ganea din Semeac ne desminte o știre »pe care noi în c'am imprumutat-o din ziarele locale, că ar fi ars toate stogurile de grâu a comunei în sumă de 10,000 cor. Părintele Ganea ne spune că știrea astfel e exagerată; a fost foc, dar au ars numai câte-va jirezi de pae, pricinuind totu-și o daună de 1500 cor.

E păcat și de aceasta, ne pare însă totuși bine că a putut dl Ganea să ne desminte știrea dată întâiu.

HACKENDRE architect, cu dipolmă și măestru zidar.
Cancelarie specială: Arad, strada Kápolna nr. 4.

— **Femeile engleze**, nici odată nu folosesc la față decât «Lapte de castraveț» ce se găsește în adevărată calitate engleză în farmacia Balassa K., în Budapest—Erzsébetfalva. E de efect sigur și e nestrucios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinerețea și finețea.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, săpunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 1'20. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogheria lui Vojtek și Weisz.

— **In Arad**, strada Forray-u. 2/b, vis-à-vis de drogheria Nádas, orolojerul și juvrajul

Zinner Vilmos

desface prăvălie de oroloage și juvaerice, ba chiar vinde prăvălia.

— **Oroloage ieftine și juvaerice** pe lângă prețurile cele mai avantajoase se pot capătă la *Deutsch Izidor*, palatul contelui Nádasdy, strada Forray.

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor se poate capătă în Librăria lui *Ingusz J. și fiul Arad*.

Concert, petreceri.

Tinerimea română din Pecica arangiază la 29 August st. n. 1906, cu ocaziunea adunării generale a «Reuniunii învățătorilor români» — în favorul și onoarea reuniunii Concert împreună cu petrecere de joc în ospătăria «Heller» la care vă invită cu toată stăruința. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare de familia cor. 5.—, persoană 2.—, stat 1.—. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice. — În pauză se vor juca «Bătuta», «Călușerul» și «Hora».

PROGRAMA.

1. «Imnul unirei», cor mixt de C. G. Porumbescu.
2. «Noi vrem pământ», poezie de George Coșbuc.
3. «Puișorul», cor mixt de I. Costescu. «De-ar fi mândru în deal la cruce», cor mixt de ...
4. «Cine-i Nuhâm», anecdotă de Speranță.
5. «A căzut o rază lină», duet (sopran-alt) de Porumbescu.
6. «Rugămintea din urmă», poezie de George Coșbuc.
7. «Orfanul», cor mixt de P. Ciorogariu.
8. «Nărodul și neguțătorul», dialog de A. Pann.
9. «La fântână», de A. Bena.
10. «Copii români», cor mixt de St. I. Paulian.

Avis.

Comitetul arangiator pentru primirea și încadrarea reuniunii învățătorilor confesionali români gr.-or. din dieceza Caransebeșului roagă pe toți acei P. T. membrii ai reuniunii, cari voesc a lua parte la ședința sus amintitei reuniuni în 6 și 7 Septembrie a. c. ca să binevoiască a se însinua la subsemnatul președinte a comitetului arangiator, cel mai târziu până la 1 Septembrie. Insinuări incuse mai târziu nu se vor lua în considerare.

Programul comitetului arangiator:

1. Primirea reuniunii din partea comitetului arangiator la gara Mehadii în 6 Septembrie la 1 oră d. a.
2. Plecarea dela gară în corpore la piață, de unde se va conduce fiecare membru la cvartirul său.

3. Seara la orele 8 jum. concert, dat de corul plugarilor din Mehadia, împreună cu teatru și joc de călușeri. Taxa de intrare 1 coroană de persoană.

Venitul curat se va adauge la fondul corului.
4. La 7 Septembrie, prânz comun. Prețul de couvert 2 cor. 40 bani. Acei P. T. membrii, cari doresc a lua parte la acest prânz sunt rugați să binevoiască a se înștiința tot până la 1 Septembrie la președintele comitetului arangiator.

Ioan Popoviciu,
președinte.

Mărtin Ciucheza,
secretar.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut Nr. 12 al organului Reuniunii învățătorilor români din partea dreaptă a Murășului, cu un variat cuprins de chestiuni pedagogice.

Posta Administrației.

Dlui *Ioan Moga*, Gyarmata. Abonamentul e plătit până la 1 Ianuarie 1907.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 17 August.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—cigr.)	7:30 — 7:31
Secară pe Octomvrie	6:15 — 6:16
Orz pe Octomvrie	6:39 — 6:40
Cucuruz pe Iulie	6:40 — 6:41
Cucuruz pe 1907	5:29 — 5:30
Grâu pe Aprilie 1907	7:60 — 7:61

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7:30 — 7:31
Grâu pe Aprilie 1907	7:59 — 7:60
Secară pe Octomvrie	6:15 — 6:16
Ovăș pe Octomvrie	6:42 — 6:43
Cucuruz pe Iulie	6:41 — 6:42
Cucuruz pe 1907	5:28 — 5:29

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158.—
« » mic	« 160.—
« brut » mare	« 156.—
« » mic	« 158.—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kgr. 112—113 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kgr. 119—120 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kgr. 122—123 fil.; mijlocii părechea 250—260 kgr. greutate 126—127 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

Doauă garnituri mașini de trierat—Ruston,

sunt de vânzare pe lângă prețuri foarte moderate. Se pot vedea pe pășunea din Aradul-Nou unde lucră cu ele proprietarul Klein.

Se caută un candidat român cu praxă,

care poate afla în condițiuni bune aplicare imediată într-o cancelarie advocațională în Arad.

Reflectanții să s'adreseze: Administrațiunii «Tribuna» din Arad.

ANUNȚ.

Subscrisul am lipsă de un candidat de avocat; deci cine voește să fie aplicat în cancelaria mea, să binevoiască a-mi scrie. Cei cu praxă deja sunt preferiți. Nagy-Szt. Miklós 1/14 Aug. 1906.

dr. Nestor Oprean,
adv.

Dr. VADÁSZ ARMAND

advocat,

și-a mutat cancelaria în casa fraților **Lengyel** pe piața libertății — Szabadság-tér Nr. 21. —

A apărut și se află de vânzare la administrația «Tribunei»:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,

tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Cele mai fine și mai elegante haine

pentru bărbați, copii și cel mai potrivit și cel mai ieftin izvor de câmpărire pentru ori-ce îmbrăcăminte se află la

Moskovitz Zsigmond

Arad, Edificiul teatrului

unde e asortiment bogat și cel mai bun croi.

Trag atențiunea binevoitoare a P. T. precum și a celor teologi și pedagogi asupra îmbrăcămintelor

„Şaguna“

făcut de mine, ce se poate cumpăra exclusiv numai la mine, precum și redingate și veste pretești.

Ori-ce îmbrăcăminte cumpărată dela mine, se striformă după măsura corpului fără nici o plată.

Telefon-nr. pentru orași și comitat: 534
Intrebuintarea telefonului pentru P. T. publice e gratuită.

Comande din provincie se efectuează momentan.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoi. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.
Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VASARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMÁR-rostagyár.

Numărul Telefonului 69

Numai pe scurt timp!

CIRCUS-LIPÓT

în Arad, Béla-tér.

Sâmbătă, în 18 August
producțiune festivă.

Duminică, în 19 August
2 producțiuni mari 2

După amiazi la 4 oare. — Seara la 8 oare.
 După amiazi copii și bărbații plătesc jumătate. —
 Seara la 8 oare se plătește prețul întreg.

Luni, în 20 August, în ziua de Sf. Ștefan
2 producțiuni mari sărbătorești 2

După amiazi la 4, seara la 8 oare. — După amiazi
 ostașii și copii sub 10 ani în tot locul plătesc
 jumătate. — Seara la 8 oare se plătește preț întreg.

4 Jokey 4
 pe 4, 2 și 1 cal, 1 damă, 3 bărbați, predat de
 4 frați de un cot.

**Marti, precum în zilele următoare
 producțiune mare.**

Prețuri de intrare: Lojă 3 cor. Scaune 2
 cor. Loc I: 1 cor. 50 fil.
 Loc II: 1 cor. 20 fil. Loc III: 80 fil. Galerie
 40 fil. Ostașii dela sergent în jos, precum și
 copiii sub 10 ani peste săptămână pe jumătate,
 Duminica și în sărbători seara plătesc prețul în-
 treg. Duminica după amiazi și cei mari și copiii
 plătesc din prețurile regulate jumătate — Biletele
 sunt valabile numai pentru producțiunea, pentru
 care s'a scos.

Mai pe larg pe placate de păreți.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1905. 30 Iulie		ACTIV	1906. 22 Iulie 29 Iulie			
92374620	}	66189620 Reserva metalică Aur	72361086	}	102226211	102251086
3018286		26185000 " Trate Aur	29890000		1589435	1375807
32825677		Argint și diverse monete			53529807	59305417
24812731	}	Portofoliu Român și Străin		}	30128963	29244950
11999666		*) Impr. contra ef. publice	7574000		11999924	11999924
15153610		" " " " în cont curent	21670950		14801390	14801390
2930477		Fonduri publice			2908324	2908324
5700666		Efectele fondului de rezervă			5767346	5767646
579391		" " " amortisarea imob. și material			603554	603578
199106		Imobili			244895	249192
85621380		Mobilier și Mașini de Imprimerie			85267225	85908825
—		Cheltueli de Administrațiune			10195000	10113000
—		Deposite libere			13773441	11561300
57235726		" " & provizoriu			24411873	25246433
332451336		Conturi curente			357447388	361336872
12000000		Conturi de valori				
19878642		PASIV			12000000	12000000
3016596		Capital			21373442	21373142
198353490		Fond de rezervă			3222588	3222588
1560783		Fondul amortisării imobilelor și material			223535760	226816620
240982		Bilete de Bancă în circulațiune			1646498	1646498
85621380		Profituri și perderi			206875	255899
—		Dobânzi și beneficii diverse			85267225	85908825
11779463		Deposite de retras			10195000	10113000
332451336		" " & provizoriu				
		Comptori curinți			357447388	361336872
		Scomptul 5%				
		*) Dobânda 5%				

Mare magazin de specialități din Paris.

Aduc la cunoștința On. public, că

am deschis mare deposit

de instrumente medicale, legători, pentru vătămări,
 fâșii de legat pântecul, suspensorii, precum și
 articli optici, ca: ocheanuși pentru teatru și tabere
 .. .. . militare și tot felul de ochelari .. .. .

în ARAD, piața Andrássy Nr. 22.

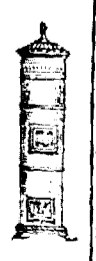
Se roagă pentru binevoitorul sprijin cu stimă:

Deutsch Mihály.

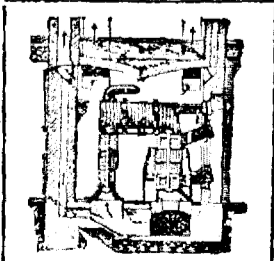
Mare magazin de specialități din Paris.

Fabrica de cuptoare din Meidinger a lui
KOCH JENŐ
 Budapest, V., Bâthory-utca 9.

Primește aranjamente pentru încălzirea cu aer
 a castelelor, caselor de familie, biserică,
 teatre, hoteluri etc

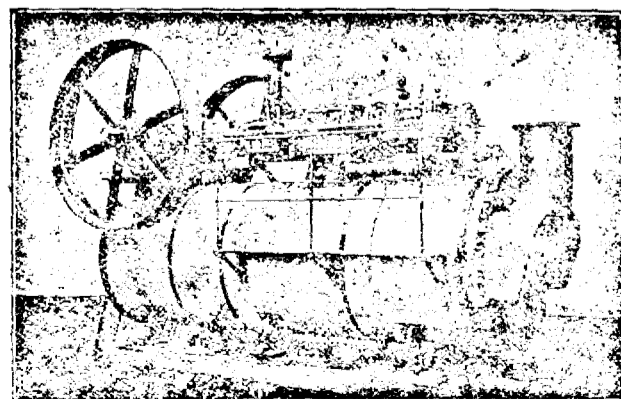
Telefon 8-69.

Planuri pentru aranja-
 mente de încălzire din
 centru se fac gratuit.

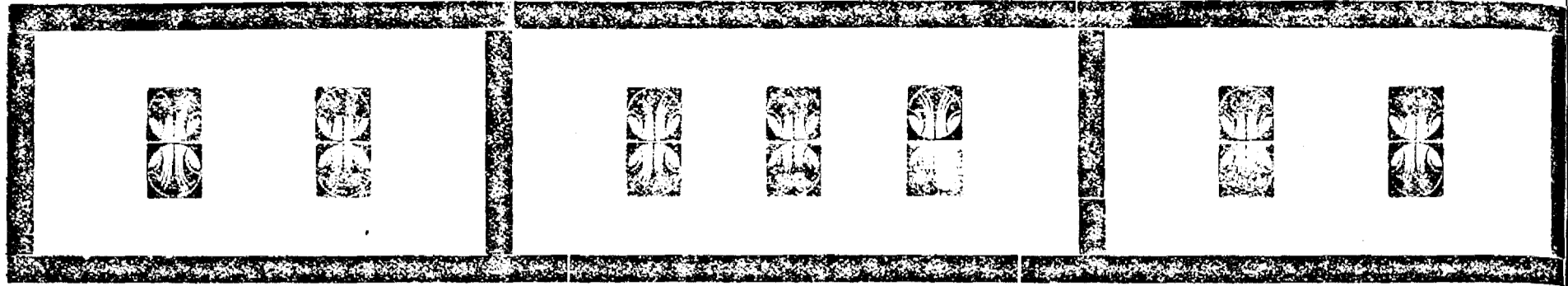
Catalog despre cup-
 toare Meidinger la
 dorință trimis gratuit.

Fabricant de mașinării **Schuster István**
 Budapest, V., Tisza-utca nr. 8.

Fabrichează cele mai
 noi locomobile de
 ordine compound
 jumătate stabile cu
 sau fără condensare,
 cu cazane cu țevii
 ce se pot scoate
 afară la camera în-
 toarcerii fumului,
 cu cea mai puțină
 consumație de cărbuni.

Ezecutate solid și
 adevărat tari.

Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

vis-à-vis cu ușa principală a teatrului.

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradani

MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

din scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public

Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile!

Cu planuri servim gratuit.

Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducei
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

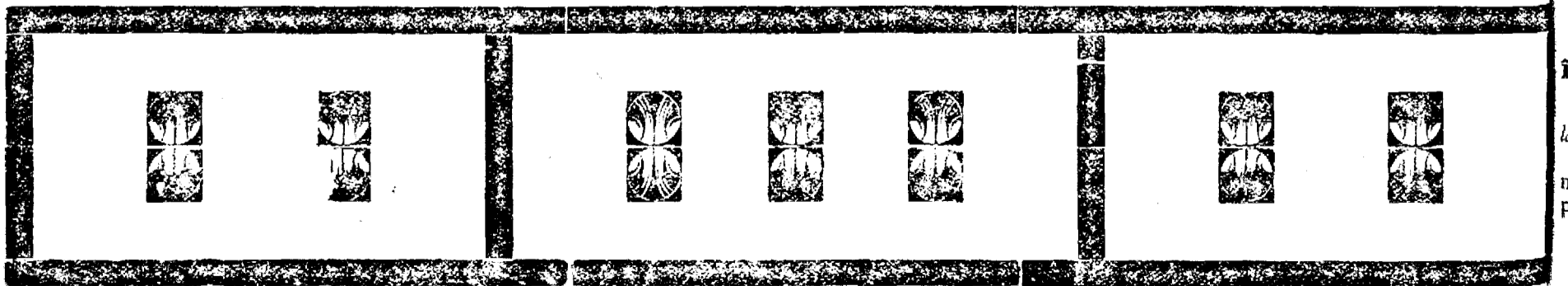
Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Bütorkészítő Iparosok Szövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

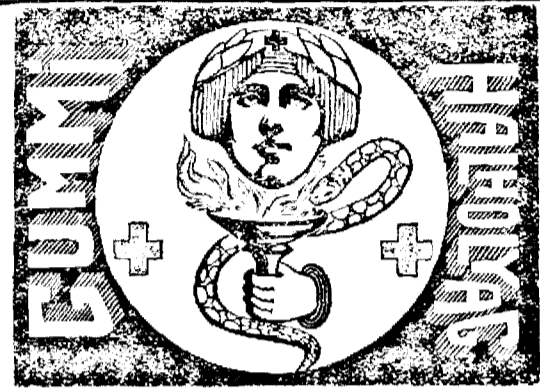

CIMBALMĂ

se poate căpăta în rate și pe lângă prețuri moderate, trimițând cataloage mari ilustrate. — Numai la mine se poate căpăta „Școala de cimbalmă, după care poate învăța foarte ușor ori și cine și fără profesor. Partea I-ă 4 cor., a II-a 3 cor. 60 fil., a III-a 3 cor. 60 fil. După trimiterea banilor espedez gratuit.

VARGA PÁL

fabricant de cimbalmă și de muzice
M a k 6 (casa proprie).

Fabricațiune de specialitate adevărată franceză și americană în ambalaj original

Recomandată de medici! Siguritate necondiționată!

Prețul în valoare de coroane duzina cu :2, 4, 6, 8, 10, 12

Noutate de origine americană până acum neîntrecută!

„Silk Finish Nevertear“

Tinde siguranță completă în urma întinderii și flineței extraordinare. — Prețul 10-12 cor.

Douts-americans duzina cu 6, 8, 10 cor. Preservative feminine „Pessarium oclusivum“, după profesorul Mensinga la ordin medical Prețul dela 3-5 cor. Adevărate spongii franceze de siguranță preservativă. Prețul: duzina 6-12 cor.

Nou! Auto vaginal spray: cel mai **Nou!** sigur și mai confortabil preservativ feminin cu specialitate. Mu te mi de declaratiuni recunoscătoare! Prețul 15 cor.

Feritivă! Nu vă lăsați a fi influențați prin marfă mai ieftină, pentru că scopul ei corespund în adevăr numai preservativele originale americane!!!

Brăul „Diana“ legătoare pentru period. Legătoare pentru pantece buric, sau contra durerilor de stomac. (Serviciu feminin.)

Ciorapi de gumi, contra lărgiri vinelor, precum și la picioarele copiilor. Tot felul de recuzite igienice trebuincioase la îngrijirea și comoditatea bolnavilor. Pe lângă prețuri originale de fabrică.

Cel mai nou catalog se trimite gratis în plic închis și în mod secret.

Se capătă la fabrica de legătoare medicale din

Keleti J. Budapest, IV, Koronaher-vezeg-u. 17-18

Cei ce se provoacă la anunțul acesta capătă 20% rabat.

AVIS

In Arad cea mai veche impletitoare de coșeri și scaune de nueli in strada Kossuth nr. 64.

La magazinul meu se găsesc coșeri de călătorie pe piață și de haine în ori-ce mărime. Impletire de scaune nule în prețul cel mai ieftine se pot repera și primesc spre reparaere ori-ce lucru ce cade în bransa mea. Cu stimă deosebită:

REDERMACHER JÓZSEF
împlătitor de coșeri
strada Kossuth nr. 64.

Farmacia „MARIA AJUTĂTOARE“
a lui **JAHNER RUDOLF**
Timișoara-Fabric, Str. Principală 70.

Discretă și zilnică expediție cu posta. ☎ Telefon 476.

„JAHNER“
Cremă neunsuroasă.

Cel mai nou produs igienic pentru curățirea părului și înfrumusețarea lui. Înlătură petele galbene, bucele pricinuite de infierbunții, sgrăbunțele și alte necurății de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes. 1 tegulă . . . 1 coroană.

„Jahner“ pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, satoane și de zilnic folos, care acoperă încrețirile și e cu totul nestrăcioasă. În culorile: roză, alb și crem. 1 cutie . . . 1 coroană.
„Jahner“ săpun. 1 bucată 60 de bani. . . . 1 coroană.
„Jahner“ pastă de dinți. 1 doză, 1 coroană.
„Jahner“ apa de gură. Bună pentru dinți scorburoși și gingii buretoși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă, cor. 1.40; jum. sticlă, 70 b.
„Jahner“ esență de păr. Excelentă pentru înălbățirea nătreții și contra căderii părului. 1 sticlă, 1 cor. 30 bani.
„Jahner“ pomadă pentru creșterea părului 1 tegulă 4 coroane.
„Jahner“ vâpseală de păr pentru a colora în blond părul sur și cărunț. Nereșita colorării e eschisă. La comanda să se noteze că părul încrunțit în ce culoare să se vopsească (negru, brunet ori băl). Un carton 4 coroane.
„Jahner“ apă blondină. Pentru a vopși în timp scurt, în bălauru, părul blond, brunet și brunet ori negru. . . . 1 sticlă, 4 coroane.

Fluidul ventru-reumatic și gicht, al doctorului Hoffmann.

Medicament folositor de ani îndelungați împotriva gichtului, reumei, durerii de nervi, levrălgiei, reume, durerii de muschi, exudate, ischias, scriștirea membrilor, întepenirea muschilor și coardelor scilăvirei și a durerilor din crucea spinării. 1 sticlă, 80 bani.

Tusa. Bomboanele lui Dr. Oppolzer.

Mijloc foarte bun contra catarului organelor de respirat, contra tusei și a căștăirii la gât, a catarului de plămâni, a greii respirații. 1 cutie 80 b.

Piluile curățitoare de sînge ale lui Dr. James.

Piluile acestea curățesc sîngele, iritează activitatea intestinelor și ajută încercarea scaunului, depărtează toate sursele rele, fierrea stricată și rămăștele rămase dela alte boale. 1 cutie . . . 80 bani.

Balsam Dr. James. Balsamul acesta încălzește răuza și singele îngreunat, depărtează acria, flegma și firea superflua și prin aceasta produce o mișcare proaspătă, prin urmare aduce și mișcarea răzei (stomacului) în mișcare nouă și poarta la mănăcare și beutură. Balsamul acesta depărtează vînturile, sporește activitatea intestinelor, delibără ridicarea din stomach, an. racurii, greata, durerea de cap și amețala. 1 sticlă, 80 de bani.

Unsoare de răie, — a prof. Kaposi.

Accastă unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la răie, ci și la tot felul de eczemă și de ale pielii. . . . 1 tegulă, 1 coroană.

Preservativ pentru galițe.

Mijloc probat contra epidemiei gânilor, gâștelor, rațelor, curcilor, etc. . . . Prețul unui pachet: 1 cor. 40 bani.

Blister (unsoare roșie englezăscă) contra inflamațiilor cronice dela incheieturi, a cărnei moarte și a diformităților de picioare și tot soiul de boale de oase. 1 teg. mică 1 cor., 1 mare 2 cor.

Unsoare de umflături.

Pentru unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la răie, ci și la tot felul de eczemă și de ale pielii. . . . 1 tegulă, 1 coroană.

Cu adevărat umitor folositor la cură de guboaia apei, rane de scriștătură, aprinderea piciiței, de oase, etc. . . . 1 tegulă 1 cor.

Prav de cai.

Contra tusei, ofitei și șgărcilor, mai departe contra catarului, lipsei de apetit, etc. . . . 1 pachet 80 bani.

Prav elveț. vite.

Contra tusei, relei misturii, lipsei de apetit, pentru curățirea singelui, și la vaci pentru îmbunătățirea lapteului. 1 pac. 80 bani.

Prav de răie. Contra răiei și diferitelor boale ale animalelor de casă. 1 pachet, 60 bani.

Balsam de rane. Pentru rane și fistule rău granulate, învechite și alte diferite rani. . . .

Prav de porci. Recomandabil — la lipsă de apetit, provocată de reaua mișcare, mai departe contra tusei și a viermilor lăuntriți precum și pentru curățirea singelui. 1 pachet, 80 de bani.

Pentru înconjurarea corăcaciilor numai „Preparatele lui Rudolf Jahner“ ieșite din farmacia sa au valoare! și se pot căpăta la

Farmacia „Maria ajutorăre“ a lui R. Jahner, Timișoara-Fabric, Strada Principală numărul 70.

Inainte de a cumpăra cafea, vă rog faceți o probă de cumpărare de cafeaua prăgită de Palermo

ce atât pentru cafeaua cu lapte, precum și pentru cea neagră e ceva fenomenal de fină, gustul și mirosul e neîntrecut, nevătămătoare pentru nervi și pe lângă toate acestea e foarte spornică și bogată. In toată săptămâna prăgire proaspătă de două-ori; împachetare de 1/4 și 1/2 klgr. se poate căpăta esclusiv la băcănia lui

Dürr Gusztáv ARAD

vis-à-vis cu primăria orașului.

Feriți-vă de commis-voiajuri. Fie-care pachet e provăzut cu numele firmei mele și cu sigilul meu de cusutor.

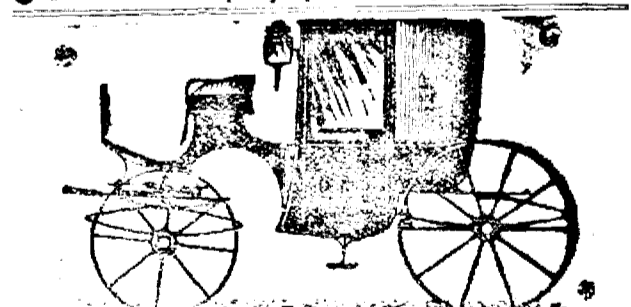
Doamnelor!

Prăvălia mea din strada Deák Ferencz nr. 30 am strămutat-o tot în aceeași stradă în celalalt șir de casă nr. 2, lângă hotelul »Vass«. Cer încrederea onorațiilor doamne și pe mai departe. La mine se pregătesc corsete după modă și toate cele trebuincioase pentru a da unei femei o talie frumoasă și elegantă.

Cei din provincie, pot cere îndrumări.

Cu toată stimă
Pilcz Irma, Arad
Deák Ferencz-u. 2.

● In mai multe expoziții premiat cu primele premii. ●

Nrul telef. 439.

Prima fabrică de căruțe de pe câmpie

Ifj. Hodács János

SZEGED Strada Kistisza nr. 4. (Urmarea străzii Maros)

Magazin mare permanent din diferite caruță noi domnești.

Se pot căpăta pe lângă prețuri foarte avantajoase

căruțe folosite, în schimb (phaltone cu acoperiș și fără acoperiș, sănii, etc. etc.) . . . .

Catalog ilustrat în cinste și fără porto.

SCHIEDER EDE

INTREPRINDERE PENTRU ASFALTARE ȘI BETONARE

ARAD, Piața Szabadság nr. 10.

EFEPTUESC: Pavagiu de granitto, terazzo, beton și asfalt, canalizari, acopereminte de beton, țitoare de apă, strășine, zidiri de beton sigure contra focului cu pervazuri de fer, transformarea locuințelor umede în locuințe sănatoase, lucrări de cement și beton.

Plăci de cement și mozaic, plăci de pavagiu și table de gips.

Vinderea de cement în măsură mai mare și mai mică.

COLUMBIA

escelent mijloc contra pișcăturilor de insecte și țintari.

Prețul, împreună cu fluiditățile aparținătoare, 1 cor. 20 fl.

Pastilla-Tannin

e unicul medicament cu efect în privita diareii copiilor.

Bucata cu 10 fileri.

Se capătă numai la unicul apothecar:

Rozsnyay Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Nou mod de lecuire.

Reumaticilor etc recomand **ghetele igienice și sănătoase** făcute de mine, de mulți ani întrebuințate, de medici recunoscute, industrie maghiară, patentată și în străinătate. Construcția din lăuntru a acestei ghetee după părerea specialiștilor asigură în mod nelinduios forma normală și naturală a piciorului, reabilitează sănătatea bolnavului reumatic, iar construcția sănătoasă o apără de răceală și de alte morburii primejtoase. Gheteele sunt ușoare și de formă elegantă, și aceleora, cari după cum li-e oficiul lor umblă mult, sunt neprețuit de bune. Vindecă cu succes asutularea picioarelor și alte boale, circulațiunea sângelui o face regulată, deci e un leac folositor pentru multe boale. Preparătorul și inventatorul unic e

Rytkó Győző Budapest, Kerepesi-ut 29.

Gheteele igienice al dnl Rytkó Viktor corespund tuturor recenziilor, în urma cărui omul își poate păstra sănătatea timp îndelungat, de aceea le recomand cu căldură tuturor. Dr. Löffler Emil, de 40 ani lucră în Budapesta, VI, Uj-uteza nr. 19.

On. dle Rytkó! Cu gheteele ce le-ai făcut pe sema mea, ai câștigat deplina mea mulțumire, atât în ce privește partea igienică cât și forma ei. Prăvălia Diale o voi recomanda în tot locul. Dr. Roth Henri H, Harsfa-fürdő (cottage Bereg).

Fabrici de mașinării și plăci pentru ciur; edificare de mori a lui

GRAEPEL HUGÓ

Budapest, V., Váci-ut 40-46.

Recomanda **locomobilele sale originale cu vapor Marshall**, cele mai noi fabricate proprii: ca mașini de trierat și mașini combinate pentru trieratul bucatelor și a trifoiului; singuraticice mașinării de moară.

asortiment complet pentru aranjarea morilor și triere econ omice

Ciur de ales sămânță cu brevetă a lui Graepel

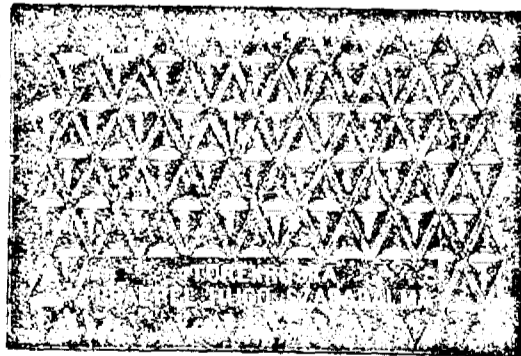
care s'a probat cu cel mai mare succes,

și din care

S'a spedit până acum circa **8000** bucăți.

Acest ciur îl trimite pe 14 zile de probă la ori care mașină de trierat, și-l primesc îndărăt, dacă nu va fi mai bun de cât ori-care altfel de ciur.

Catalog economic, descrierea ciurului, modele, precum și broșura cu mulțime de epistoale de mulțumiri și recunoștințe, se trimite gratis și franco.

ATENȚIE!

Cel mai vechiu și bun magazin de mașini din com. Ciănad a lui

Glück Samu

MAKÓ.

Life-rează **Mașini de sămănat** după cel mai nou metod,

15 serie 200 fl., ● 17 serie 210 fl., ● 19 serie 225 fl., ● 21 serie 240 floreni.

Cea mai nouă: bicicletă pentru armată „METEOR“ fare cu 65 fl.

Mașini noi de cusut „SINGER“ 80 fl.

CIURURI, TRIERE, MORIȘTE, pluguri de oțal și alte instrumete pentru economie.

Curele și oleuri pentru mașini, unsoare de mașini pe lângă prețurile cele mai ieftine și pe lângă condițiile cele mai favorabile de plată.

T. C. WINTDRHOFF, Düsseldorf
Fabrică cu brevet »Hannibal« de firez pentru cercuri și rame (cadre),

HENRY EISELT, Töplitz-Schönau
Fabrică cu brevet »Graual« pentru condesarea lepezilor de fer (metal) și »Magnesit«,

LATTERMANN-FABRICĂ
de cuptoare cu brevet, care se pot umplea cu prav de firez,

GEHR. MÜNZ, Nürnberg
Fabrică de cretă și requizite de scris,

METZELER & COMP., Wien
Fabrică specială pentru gumi-elastic.

CARL FINGADO, Nürnberg și Karlsruhe
Firmă pentru exportul hemeiului, și

FORSTNER JOZSEF, Budapest
Fabrică cu brevetă »Ibis« pentru scubitoare de prav igienice

Reprezentanții pentru UNGARIA-DE-SUD

Telefon 582. **Pollák & Szalay** Telefon 52.
cancelaria specială pentru industrie artificială a reprezentanței

în Arad, str. Deák Ferencz nr. 42.

Catalog se trimite gratis și deslușiri se dau fără taxă.

Agenti isteți se primesc cu rabat mare.

Amun!

Remediul cel mai bun în contra răcelei, tusei și a guturaiului este **Ceaiul pentru piept de Száskabánya!** — Să poate afla la farmacistul: **Dr. Béla Odor**, din Száskabánya (com. Krassó-Szöreny)

Un flacon, cu porto, 1 cor. 10 fil.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară musica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.

Fiecare damă

știe că BORAXUL este de ani îndelungați cel mai perfect leac pentru îngrijirea feței și a mânilor. Pe baza acestor fapte și încercări adevărate mi-a succedat să fac din BORAX

Crema borax și Sapunul borax

ce întrece ori ce cremă apă, unsoare și săpun făcută spre acest scop. — Afară de aceasta despre efectul bun al acestui leac minunat în scurt timp au primit mii și mii de epistoale de mulțumită și recunoștință. După folosirea unui borcan trece ori ce pată de pe față și dă o față curată.

Prețul unui borcan de CREMA BORAX unguerească de toaletă 80 fleri.

Prețul unui bucată de SAPUN BORAX unguerească 80 fleri.

BORAX UNGURESC pentru toaletă se capătă cutia cu 15, 30 și 75 fleri.

Pregătitorul **Mondlicht Bernát**
farmacist cu diplomă.

Magazin principal „**RAKÓCZY DROGERIA**“
BUDAPEST, József-körut 32/a.

Unelte de automat pentru trier

Mașini de sămănat ● **Mașini de greblat**

Mașini pentru săparea și clasarea cartofilor

și tot felul de mașini ce se întrebunțază la economie, cu construcții tari și execuție solidă, livrează:

Drössler Károly

fabrică de mașini și turnătorie de aramă
.. .. și fer patentată ces, crăiască .. ..

— Deposit: —
POZSONY. BUDAPEST, VI., Váci-körut 59.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE

BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

Fuggóágy. 2.75 flt. tól

Gyermek butor nagy választékban.

Lawn-Tennis kerítő háló fuggólye sán álló szemekkel. Feketére kátrányozva 6 mtr. 6 flt. tól

Vízmentes ponyva és zsák

Lóhaló parja 8 flt. tól

Osszehajtható Kerti butor nagy választékban

Tomástermek berendezése és felszerelése

Szertornak hadsereg részére

Teke baba eszélyo

Mindennemű kötélárú hosszú szaki kocsikból

Osszehajtható támaszék csukos vitorlavasszal márc. 3.60 flt. tól

Valódi angol Lawn-Tennis labda 12 3 flt. 150 tól

Valódi angol és amer. Racket 3 flt. tól

Kötél nagyság: 4 mtr. 6 flt.

Gyűrűhinta szabályozható hálótól 3 flt. tól

Lawn-Tennis közepelő dró 3 flt. tól

TELEFON: 15-50. (Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan fogantositatnak.) ALAPITATOTT: 1878.

Seffer Antal are tot felul de instrumente de sport și magazină de ștreanguri

Budapest, IV., str. Károly, bolta Nr. 12. (Közp. Városház épülete)

Se află în magazină:

Scară de ștreang, 4 mtr. lung, 6 fl.
 Pat-leagăn, cu preț del 2.75 fl. în sus.
 Tot felul de instrumente pentru gimnastică de școală și pentru militari.
 Palamare lungi din fuior de cânepă.

◆ Mreją de acoperit caii.
 ◆ Popice și bile de joc la popicărie.
 ◆ Ponevi și saci prin cari nu intră apă.
 ◆ Scaune de lux cu pânză dela 3.60 fl. în sus.
 ◆ Mobile de grădină, cari se pot împătura.
 ◆ Mince engleze pentru jocul »Tennis«, 12 bucăți dela 3.50 fl. în sus.

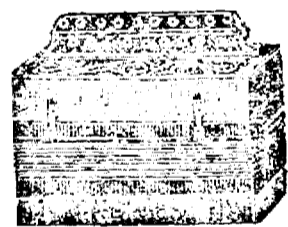
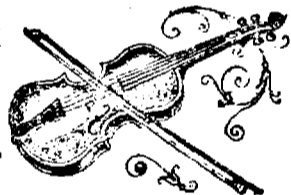
◆ Rackete veritabile engleze și americane dela 3 fl. în sus.
 ◆ Mreji pentru încunjurarea jocului »Tennis« cu cătran negru □ metru dela 6 cruceri în sus.
 ◆ Mreją mijlocie bucata dela 3 fl. în sus.
 ◆ Uțuturi dela 3 fl. în sus.

Nr. telefonului 15-56. Prospecte de prețuri la dorință trimitte gratis — franco. — Comandele din provincie se efeptuesc prompt. Fondată la 1878.

Cel mai bogat magazin pe câmpie pentru instrumente muzicale e a lui

BRAUN JÁNOS

pregătitor de instrumente muzicale
 SZEGED, Strada Kárász nr. 7.

Unde se pot căpăta pe lângă prețurile cele mai moderate cele mai bune violine, celo, gurdune, braci (violina secund) și strune și mai departe clarinete, harmonice.

Reparări se efeptuesc artistic și în modul cel mai grabnic posibil.

Trimitem gratuit cataloage ilustrate în limba maghiară și germană.

Cel mai bun și mai ieftin a sortiment pentru procurarea ornamentelor bisericesti, pentru toate bisericile greco-or. române și sârbești, și anume:

odăjdii colorate și negre, acoperiminte, prapori mari, steaguri pentru biserică, candelă, cruci, baldachin, ripide, icoane sfinte, icoane ruse. ti de tot felul, icoane istorice etc. etc.

In atelierul meu pregătesc cel mai bogat iconostas și morminte sfinte pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

Cele mai moderne pălări preotesti.

Haine pentru dnii preoți, brăne și camilafce. Pregătesc bine și prompt vestiminte preotesti, căci am un croitor foarte isteți. La dorință dau detaiuri și tot felul de modele. Asigur cumpărătorii mei, că vor fi servii în modul cel mai bun, căci am numai materia de prima calitate și cea mai bună; dar vând mai ieftin ca ori unde în alt loc Comandă esecut momentan în modul cel mai prompt și mai constiențios.

Catalog ilustrat trimitte gratuit.

Cerând comande abundante, rămân cu stimă

Nicola Ivkovics, Ujvidék

strada Duna, casa proprie.

Berger Gyula

— farmacia
 „la Sta. Elisabeta“
 — ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermacetic »Sf. Elisabeta« cu efect sigur asupra pielii, precum și contra pistruilor ca mijloc de înfrumșetare și reconstruirea pielii: — o bucată mare 60 fleri.

Pudră »Sf. Elisabeta« (roza) articol admirabil pentru mentinerea frumuseții, de tot inofensiv. Se poate căpăta în culoare albă, roză și crem: — o cutie 90 fleri.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta« recomandabil în special celor cu dinții răi. Rumenește gura, întărește gingiile, și stează durerea de dinți și oprește stricarea dinților: — un flacon 90 ill.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta« Articol foarte iubit de dame. Se poate căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răcelei »Sf. Elisabeta« Leac cu efect sigur contra reumei, răcelii, ischias, deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ca și cea mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirit pentru păr »Sf. Elisabeta« Sistează căderea părului și formarea de mătreăță o împiedecă radical. — Prețul: — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte undulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta« contra tusei, troahnei, frigurilor de stomac și boalelor de gât. — o cutie 30 fleri.

Eter pentru bățături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce bățuire a pielii, ori bățături. O sticlă e de ajuns pentru delăturarea celor mai mari bățături. — o sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară și străinătate, medicamente pentru animale, pentru porci, vite și galițe.

Szabó József

măstru arhitect-zidar

Cancelaria: **ARAD, Vécsey-utca 6'a.**

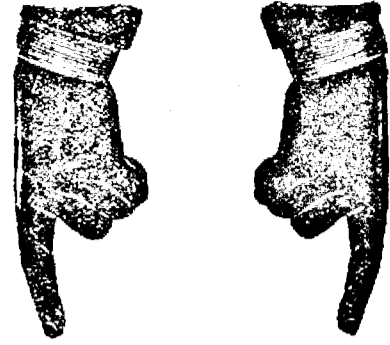
Primește spre efectuare tot felul de lucruri ce aparțin specialității arhitecturii.

Planuri după stilul cel mai modern. La dorință pregătește și preliminar de spese.

Servește cu deslășiri la tot felul de afaceri aparținătoare ramului de arhitectură.

Schițe de planuri pregătește gratuit.

Cu stimă: **Szabó József,**
arhitect-zidar.

AVIS

Avem onoare a aduce la cunoștință On. public că în

Hotelul PANNONIA (fost Nádor)

stă la dizpoziție dela

1'60 coroață

odăi

comode, curate, și aranjament modern ..

Cu stimă:

Szabó Kálmán,
arândașul hotelului «Pannonia»

P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimăților noștri mușterii, că din cauza măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața Andrássy nr. 2', în palatul Fischer Eliz,

în strada József főherczeg nr. 11
casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local în chirie cu mult mai ieftin, ca cel de până acum, suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnă

cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vânăț” — József főherczeg-ut nr. 11.

Toată imitarea sau reproducerea va fi pedepsită.

Unicul veritabil e Balzamu! Thierry

provăzut cu marca „Călugărița verde” sub scutul legi Cel mai vestit și neîntrecut medicament contra pertor bațunilor de mistuire, sgârciuri de stomac, colică, cather, dureri de pept, influență etc. Se capătă în 12 sticle mici, sau în 6 duble, ori în una mare deosebită provăzută cu incuetoarea patentată. Prețul 5 cor. cu porto.

Unsoare Centifona Thierry recunoscută ca „non plus ultra” contra rănilor vechi, aprinderi, vătămări, răniri, precum și tot felul de umflături. 2 borcane cu 3 cor. 60 fl. cu porto. Bani se trimit înainte ori se ridică prin rambursă.

Apotheca Thierry în Pregrada lângă Izvorul mineral de apă aeră ROJITS.

Brosuri cu mai multe mii de mulțumiri se trimit gratis și franco.

Depozite în următoarele apothece: în **Budapesta** la **TÖRÖK JÓZSEF** și **EGGER LEO** și în **Lugoj** la **VERTES LAJOS**.

Andrássy-tér 22.

Deschidere de prăvălie!

Mare deposit dela toate fabricele de specialitate.

Linoleum, pânzături cernite și articlii de cauciuc (gummi).

Arad, Andrássy-tér 22.

Recomandă adevăratul său Linoleum cu cele mai estine prețuri de fabrică, covoare mari de părete și de întins pe jos, de așternut în baie și la spălător, pentru îmbrăcarea odăilor; pânză cernită pentru așternut pe masă, pe pereți, pe tase, șurte pentru femei și copii; pânză de cauciuc pentru paturi, îmbrăcăminte, jucării, ghiozdane pentru târguiele și pentru copii școlari

==== Mantale de ploaie pentru bărbați și femei. ====

Andrássy-tér 22.

Andrássy-tér 22.

Fabrică de mobile de fier și de aramă în Arad.

Am onoare de-a anunța pe domnii proprietari de vile și de grădini acum la începutul sezonului de primăvară că am un bogat asortiment de

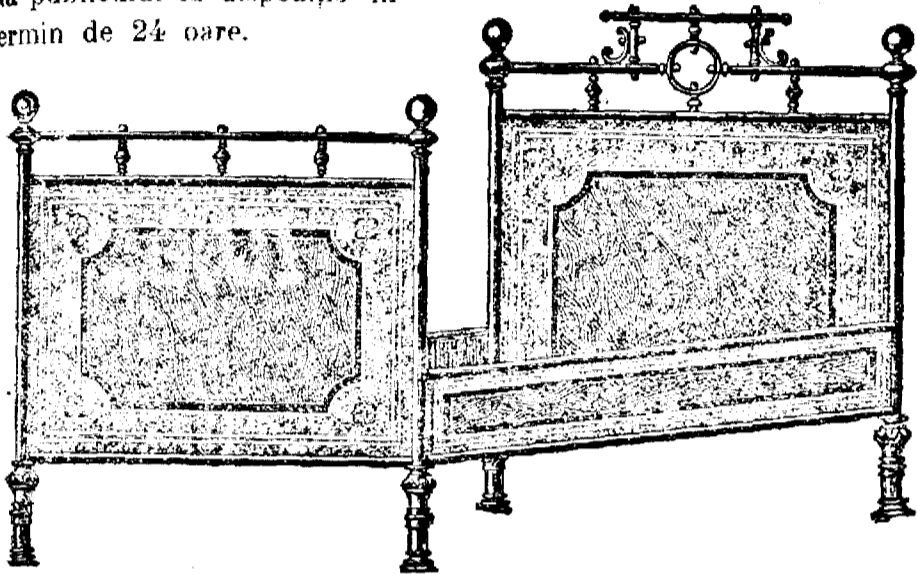
chioscari de grădini, scune, bănci și umbrare

în execuție excelentă și plină de gust, cari țin ani de zile și să efectuiască în orice mărime și formă.

Instalări complete de cafenele și oteluri fabricatul propriu.

Mobile de fier și aramă și somiere pentru particulari în execuție admirabilă.

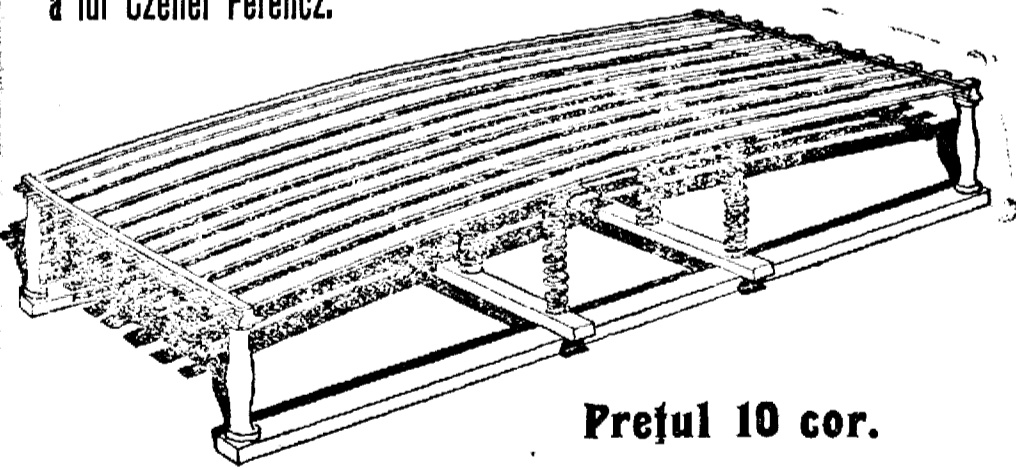
Trimit devizuri după dorința în scris sau șeful fabricii mele va sta publicului la dispoziție în termen de 24 oare.

Comande primește: **Fleischer Testvérek**
 FABRICA: Aulich Lajos-u. 14.
 DEPOSITUL: Lázár Vilmos-u. (Palatul Földes.)

Samiera „REFORM“

adaptată și brevetată
 a lui Czeiler Ferencz.

Prețul 10 cor.

Avem onoare a atrage binevoitoare atențiun a p. t. public a supra samierei „REFORM“ mai sus desenată.

Aceasta samiera „REFORM“ după mulți ani îndelungați folosită, escludând orice nedumerire, s'a adevărit, că e foarte rentabilă, căci e bună, ținătoare și practică.

Pe lângă toate acestea samiera „REFORM“ e foarte ieftină, deci ușor se poate pune în țirculație.

Avantagiile acestui samiere „REFORM“ sunt următoarele: e ușoară (12 Kgr.), se poate ușor desface în părți singuratică și de către ori și cine în câteva minute se poate încheia, ce-i mărește valoarea și împrejurarea că e scutită de viermi și se poate ține în curețenie.

Impachetarea și magazinarea ocupă loc puțin, prin ce cheltuielile de enbalagiu și expediție sunt foarte mici.

Pe lângă toate acestea și alte avantagie nelșirate aici, samiera „REFORM“ e cea mai ieftină și mai ținătoare.

Ca P. D-ta să te convingi despre adevăritatea celor spuse de noi, recomandăm ca probă mai multe bucăți din samiera „REFORM“ și suntem infirma convingere că acest articole pe mai departe îl vei comanda numai dela noi.

Cu toată stima:

Czeiler és Szathmáry

FABRICA DE LEMNĂRIĂ ȘI MĂSĂRIE
 ARAD, Str. Pöltemberg Ernő 7-8-9.

Prăvălie de perii, articole de toaletă și parfumerie.

Perii de haine, de păr, de dinți, de unghii, ect. de toate soiurile. Lustruitoare de odăi, măturii de perii și tot felul de articole de perii de casă și pentru gospodărie. Bureți, articole de piele de cerb pentru curățat. Coșuri de poame, de flori și de voiaj, în mari asortimente, etc.

Hegedüs Gyula

Prăvălie de perii, parfumerie,
 articole de toalete și frizerie,
 ARAD, — ANDRÁSSY-tér 15.

Diferite soiuri de parfumerii veritabile franceze, pudre, creme pentru față, articole de curățatul unghiilor (Garniturii manicule), ape de dinți, prafuri de dinți, săpunuri de spălat, ace de păr-pieptene veritabile de broaște țestoase și de os de elefant, corn și cauciuc, articole de piele și geamantane mici de mână, fine, pentru dame. Articole de oțel de Sollingen sau oțel englezesc.

Articole de tot soiul veritabile franceze și tot felul de articole de gumi, apoi baudage, etc. etc. etc.

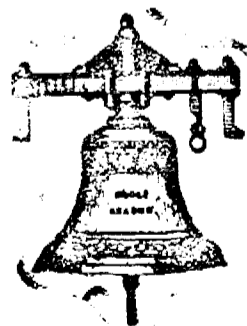
Frideric Mönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal,
 arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori ce alte clopote, la turnarea unui și același clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30%, la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopote de fer, ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuițare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi. sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire nelșemnă.

Liste de preturi și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

Mare asortiment (magazin) de tot felul de articole de frizat.

Covoare de cocus, ștergătoare de picioare de cocus și covoare de baie.

ROSTÉLY GYÖRGY urma- sul lui ZISKA J.

Fondat în 1872 mare fabrică de măsurî metrice de greutate Fondat în 1872
în BUDAPESTA, VI., Eötvös-utca 51.

(În fața cu gara de Nord. Comunicație cu trenul electric din toate părțile.)

PREGĂTEȘTE

instrumente pentru fauri, măsurî pentru cereale și de păduri.

Liferantul de cereale și a burselor de efecte din Budapesta.

Renovări efectuate prompt și cu prețuri mici.

Correspondența în limba maghiară și germană.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apaducte
Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

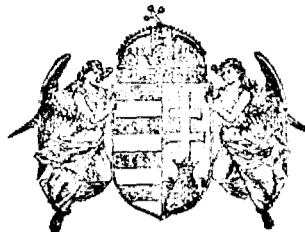
Pregătește din fier bine bătut: grilaje la fluvii,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavotoare, scâlzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu trageră spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de tuburi de piatră smălțuită.

TELEFON Nr. 87.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

TURNĂTORIA
DE CLOPOTE

Fabrica de scaune de fer pentru clopote - - alui

ANTONIU NOVOTNY

TIMIȘOARA-FABRIC

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase, pe garanție de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte îndată ce clopotele sunt bătute de o latură fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dinsul inventate, și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — pentru preajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca și spre turnarea de toace de metal. — Prețuraturile ilustrate gratis.

Sugár és Szegő

instituit de vestimente uniforme și ajustare militară

liferantul cu contract al batalionului de pioneri 14

Telefon-nr. 291.

SZEGED

Kárász-utca 10.

Cel mai ieftin izvor de a procura cele mai bune uniforme pentru tot felul de rang militar, ofițeri, ostași, jandarmi, polițiști, ofițanți la căile ferate, finanți, pompieri și interniști.

Pentru voluntari de un an

să liferează uniforme foarte bune și cu gust aranjate.

Condiții de solvire foarte avantajoase. — Și alte favoruri foarte mari.

După-ce firma noastră e unica în acest oraș, care exclusiv se ocupă numai cu pregătirea și liferarea uniformelor militare, atragem atențiunea Dilor voluntari ca să se ferească de speculanți cari își publică prin foi reclame și trimit cataloage de uniforme numindu-se liferanți, de fapt însă nu sunt nici de profesiune nici specialiști în pregătirea uniformelor, a căror pregătire nu corespund nici gustului estetic, nici regulilor recerute.

Incredințatul nostru ori când stă la dispoziție pentru măsură.

Cu deplin respect:

SUGÁR és SZEGŐ.

Ciururile brevetate ale lui Dorn József

să potrivească la tot felul de mașini de treerat, pentru scuturat paiete la mașina curățitoare de jos etc.

Fiecare econom e dușmanul său propriu, dacă nu folosește ciururile brevetate ale lui Dorn, la mașinile de treerat, care-i rămâne în cinste după 3 zile de imblătuit.

Cu totul sunt în circulație cam 6000 de ciururi.

La imblătuitul din anul trecut a eruat contele Wenheim pe moșia sa dela Csorvás de la 500 de clai de bucate 247 de klg. de grăunte față de ciururile de lemn, ceia-ce dovedește și „Societatea economica“ („Gazdasági egyesület“) din comitatul Bihar.

Furnizez pentru fabricanții din țară și străinătate.

Iau răspunderea pentru ciururile mele de bucate. Recomand încălzitoarele mele cele nouă, cari să potrivească la ori-ce mașină (sparher) cu cari să cruță 50% de material de ars, care dă căldură plăcută și trainică.

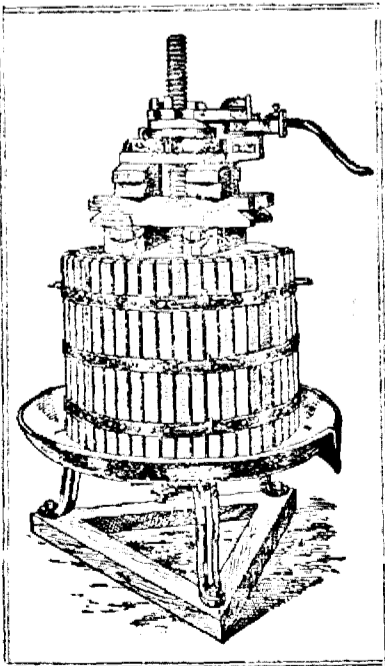
Cu prospecte și explicații mai detaliate servește

DORN JÓZSEF, atelier de mașini **Békés-Csaba**.

Medalie de aur dela expoziția din Pojun. — Unica mare medalie de aur a statului dela expoziția din Cluj.

Presă de vin și călcătoare de struguri

Diferite prese de ridicare cu patenta. **Prese de vin Hydrauliche** cu apăsătoare superioară, cu corfe de laturi cu patenta. **Prese de fer și de lemn cu 2 corfe. Călcătoare de struguri** cu cilindre cupolice de construcția cea mai nouă. **Renovările se execută de specialiști.**

Telefon-Nr.: { 73-88 și 75-85.
78-84 și 73-85.

Epistole: RÖCK ISTVÁN, Bpest, Postafiók.

RÖCK ISTVÁN

fabrică de mașini și turnătorie de fer

Budapest, I., Budafoki-ut.

Magazinul orașului: XI., Soroksári-utca 24
Telefon-Nr. 53-44.

Comunicație la colonia fabricii: Dela capul podului Francisc Josif dinspre Buda, cu bilet de tramvai electric până la stațiunea „Röck-gyár“.

Transporturi pe tren e a-se trimite la stațiunea trenului Budapest-Kelenföld.

Catalog francat la dispoziție.

Dacă voești să fii frumoasă

să folosești

crema de lacrimoară a lui Vasváry
ce are efect mare și sigur.

Nu conține materii unșuroasă, e compus din alifii inviolabile. Se poate folosi și ziua! Face să dispară petele, urmele de vărsat, crețelele, arsura de soare și tot felul de morburii de piele.

Face fața albă și curată.

1 borcan de cremă lacrimoară 1 cor.
Prav de păr de lacrim., cutia 1-20 ..
Sapun de lacrimoară, bucata—70 ..

Se capătă în farmacia lui

VASVÁRY ELEMÉR

in Hódmezővásárhely.

Fondat la 1846.

Telefon 25-37.

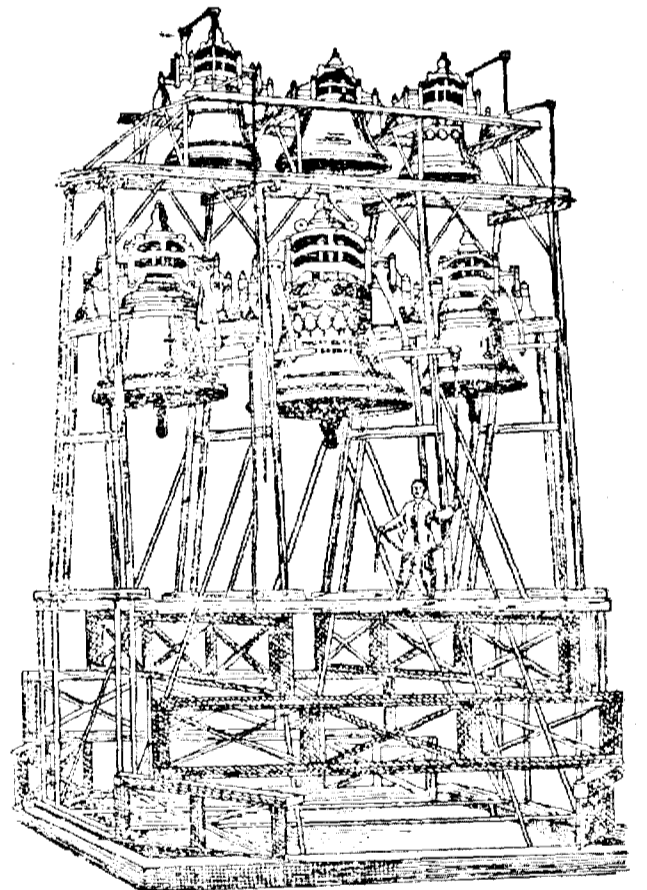
Pozdech József următor Thury Ferencz

Budapesta,

VI., Lehel-utca Nr. 8.

Mare fabrică de instrumente muzicale de suflat, turnătorie de clopote și metale, făurarie și ajustărie de clopote cu brevet.

Catalog și preliminar de spese trimite franco.

Institut de vindecare și creștere pentru epileptici

la băile dela B A L F.

Aranjat pentru 200 bărbați și femei bolnave, pe baza ordinului ministrului de interne Nr. 56,445/1903 și din 17 Iunie 1903. Prețul de îngrijire: clasa I pe an 1600 cor., clasa II pe an 1000 cor., clasa III pe an 600 cor. Afară de aceste clase se mai pot primi bolnavi săraci, însă pe sarcina fondului regnicolar pentru îngrijirea bolnavilor. Pentru primire în forma aceasta însă fiecare bolnav are a-ce însinua separat prin rugare, pe baza ord. ministr. de interne de ditto 28 Octomvre 1903 Nr. 97,221/IVa. Cu îngrijirea bolnavilor sunt concrezute maicele ordinului Franciscan din Buda. Cu prospecte și alte deslușiri servește Dr. Wosinski István, propr.-director al băilor Balf. Poșta, tren, telefon loco.

Mare atelier de reparație

IN ATENȚIUNEA BICICLIȘTILOR!

B I C I C L E T E

pe lângă foarte avantajoase depurizări în rate

Fabricațiuni renumite „Puch“, „Meteor“ și „Monarch“.

Magazinul de biciclete,
mașini de cusut sonerie,
institut de telefoane și
parafulgere a lui * * ***Koch Dániel**Arad, str. Deák Ferencz nr. 42.
Magazin de lămpi și tot
felul de trebuincioase la
biciclete. * * * * *

Numărul telefonului 440

Prima întreprindere de fabricare de sticlă în Seghedin

Diploma de aur la expoziția
din H.-M.-Vásárhely, ținută în
anul 1904

TELEFON Nr. 488

Medalie de argint la expoziția
generală din H.-M.-Vásárhely
ținută în anul 1904**SINGER ARMIN**

DEPOSIT:

PRĂVĂLIE:
Tisza Lajos-körút 48 • **SZEGED** • Strada Jókai nr. 3Magazin de sticle în table. ● Magazin de oglinzi în table.
Fabrică de sticlă și oglinzi aranjată în electricitate.

Diferite forme de firme pentru medici și avocați.

Sticlerie de lux pentru ferestri de salon și biserici în eze-
cuție artistică.

Decorație de mobile în stilul cel mai nou și în toate culorile.

Facerea de galantare la edificii și prăvălie.

Primesc spre tocmire vechi Primesc lustruire de sticle și
oglinzi. ori ce lucru din bransa mea.

Cel mai bun

prav pentru insectepentru nimicirea purecelor, stălni-
țelor, muștelor și a altor insecte.**Tabakó**admirabil prav contra moliilor, efectul
deja după o zi întrece pe cel al naphta-
linului.Jumătate klgr. . . . . 50 fileri.
Un klgr. . . . . 1 cor.

Se poate căpăta

in Arad și jur

numai la drogheria și parfumeria

Vojtek és Weisz**ARAD****Nou! Prăvălie de geamantane, Nou!**
pielărie de artă, șea și curele.*LIFERANTUL ARMATEI COMUNE C. R.*Recomand în atențiunea binevoitoare a onoraților me
cumpărători**cercetarea**
prăvăliei mele de geamantane,
pielărie de artă, șea și curelearanjată după modelul celor din capitală conform recerin-
țelor moderne**in Arad, strada Salacz nr. 1.**Magazin de tot felul de geamantane și pielărie de
artă, hamuri pentru cai de rând și cai de călărit,
instrumente pentru grajduri și pentru îngrijirea
cailor, articole de călărit și sport. Toate cele ne-
cesare la o șea oșterea sau domnească.Comandele se eșuează pe lângă răspundere, prompt
și prețuri ieftine.**Probați să vă convingeți!**Ori ce renovare ce se ține de aceasta bransă se eșuează
imediat pe lângă prețuri moderate.Cu stimă: **Bérczi Pál**, Arad, str.
Salacz nr. 1.**In interesul celor răniți!****Răniți!** lucră în interesul lor dacă cele trebuincioasă pentru
bandaje le comandă din **PÉCS**, căci un bandaj pe o parte
costă numai 4 coroane, iar cel întreg 8 coroane, cel dublu în
preț dublu. **Legături menstoneale** pentru femei, bucata 5 co-
roane, flanel pentru foale dela 7-10 coroane.La comandarea bandajelor se cere grosimea trupului,
mai departe să se spună că în ce loc e rana, în stânga, dreapta
sau de ambele părți, să se spună apoi de ce mărime e.Se trimite cu rambursă, — în caz de nefolosire se poate
schimba.

Cumpărători cunoscuți să ceară prețuri separate.

Cu deosebită stimă

Benczenleiter Gyula, bandajist

PÉCS, strada Ferenciek nr. 14.

Muzica de casă a viitorului e

HARMONIUM

care și până aci a cucerit saloanele celor mai distinse cercuri sociale. Unde este pian la casă, acolo numai atunci va fi completa harmia, dacă în fața lui va fi și un **harmonium**.

Intre **harmonii** cel mai escelent e

Harmonium Aeol,

pe care îl reprezintă singura și cea mai veritabilă, solidă și avantajoasă firmă a lui

Reményi Mihály

fabricantul muzicalielor pentru Academia reg. ung. de muzică.

Nu cumpărați deci harmonii

până n'ați văzut catalogul nou ilustrat a firmei **REMÉNYI**, care se trimite gratis și franco din **BUDAPESTA**, VI., str. Király nr. 58 Tr.

Harmonium Aeol e cel mai acomodat pentru școale, coruri, capele, biserici, fiind că tonul e asemenea întru toate tonului Organelor și le poate perfect suplini. **Piane** și **pianino** noi și folosite se capătă dela 180 florini în tot felul de preț.

Renovări prin meșteri specialiști cu prețuri moderate.

Epistoalele de recunoștință se pot vedea. Telefon 87-84.

Primul institut sudungar de auritură artistică alui **E. I. SPANG**, auritor bisericesc, (casa proprie) Str. Gărel No. 10. **TIMIȘOARA** (fabri)

Premiat cu diploma de onoare și cu medalia de aur București, și cu altele medalii de argint, la diferite expoziții.

Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa și anume:

altare noi și vechi (temple), tronuri, străni, amvoane, sfeșnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri, plafonturi, decorații de părete, etc.

INTELESA
LA 1983

Dipl. de onoare
Lorin 1902 —
Medalia de aur
Timișoara 1891.

Telefon pen-
tru comitat și
oraș nr. 498.

Szubotha

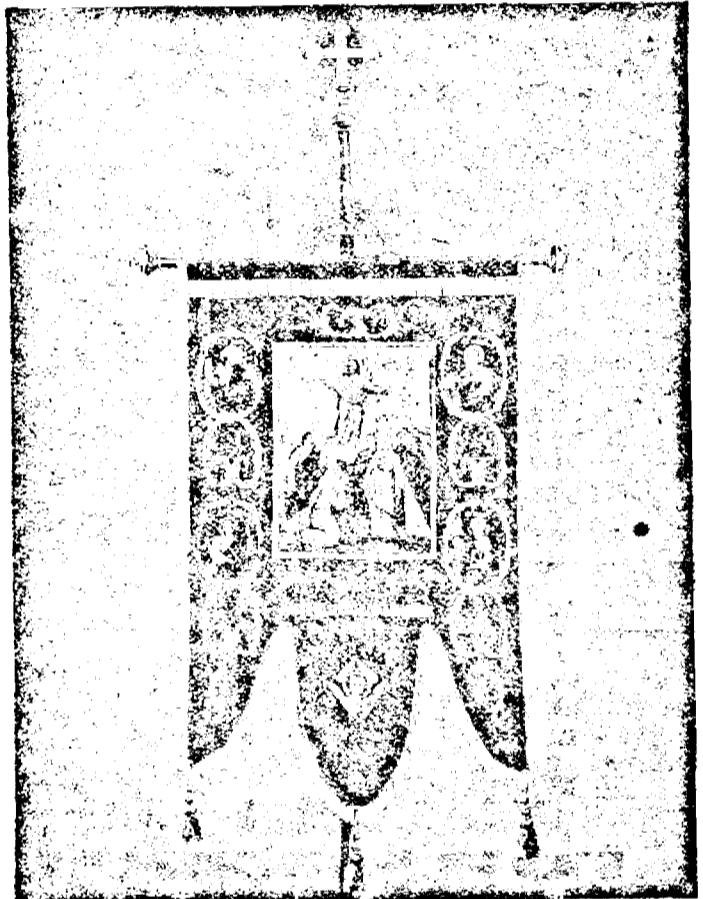
Sándor

pregătitor de
odăjdii și adju-
turi bisericești

croitorul
teolog epis-
copești din
Cenad, lito-
rantul Excel-
Sale episcop.
Lessewffy
din Cenad

**TIMIȘOARA-
CETATE**

în teologie.

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoșim cât și a aceloră, cari voesc se cumpere pentru biserici capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci statue sau altfel de ajustări bisericești

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea adjus-
tărilor bisericești.

Pentru liferările mele lau răspunderea. — Servesc bueros cu catalog bogat
ilustrat.

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuin-
țează cu succes de 30 de ani,
e admirabil medicament con-
tra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mân-
care, nutirea și mistuirea;
întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot fo-
losi fiind-că are deosebită
influență asupra singelui și
formărei oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la
spităria lui

Barcsay Károly

Szeged, Széchenyi-tér 12.

ÎN ATENȚIUNEA CINULUI PREOTEȘCI

Am onoare a recomanda unicul meu

croitorie pentru de haine preotești

precum: reverenzi, cimade, pultoane, camilafă și capișon.
În magazinul meu țin numai stofă de calitate primă. Pun mare
pond pe forma esteroară ca să câștig plăcerea onoratei preoșimi,
care mă va onora cu comanda.

Varga János succesor MUTS JÁNOS

croitor de reverenzi și vestminte preotești

în B u d a p e s t a, IV., Váci-utca nr. 70.

